

Kiíratási árak:

están vagy házhos küldve:
Egész évre. 20.— kor.
Félévre. 10.— kor.
Negyedévre 5.— kor.
Egy hónapra 1.70 kor
Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Hirdetések díja:

Egy □ cm. területenként 8 fillér.
Nyitótér és magánérdekű közlemények soronként 40 fillér.

Megjelenik minden nap, az ünnepek és vasárnapok kivételével.

Szerkesztőség: Kossuth-utca 13.
Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények.

Főszerkesztő:

Koncz Ákos.

Felolós szerkesztő:

Dr. Orbán József.

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13.

Előfizetés, hirdetés és magánérdekű közlemények felvétele.

Kedvező jelek.

Debreczen, okt. 13.

(D) Bocsanatot kérek, ha a pénzügyminiszteri expozé után kissé elkéstem volna, de hogy a közmondással éljek: „Ami jó, az nem jön későn soha!” arra nézve t. i. a kit életben talál, pedig tulajdonképen élő emberekhez akarok szólni én is. Föl akarom hívni a közfigyelmet a pénzügyi expozéban a kereskedelmi tárczánaál előforduló következő tételekre:

„Posta és távirda bevételeknél 3,300.000; postatakarékpénztáraknál 274.000; az államvasutaknál 5,214.000 és a szabadalmi hivataloknál 149.000 korona többlet mutatkozik. Tehát közel kilencz millió koronával emelkedett a forgalmi bevétel egy év alatt, a mi sokkal többet beszél a 39 millió plusnál.

Tudomásommal, avagy talán figyelmemet kerülte ki, a lapok az expozéban ezen legfontosabb tételével nem érdeme szerint foglalkoztak, pedig ez az országos vagyoni emelkedésnek oly bizonyi-

téka, a mely kiváló figyelmet érdemel. Már aztán, hogy tisztán vagyoni avagy fogyasztási és kiviteli emelkedése, arról a kereskedelmi miniszter fog bővebb fölvilágosítást adni, de akár export, akár inport; akár fogyasztás, akár szaporodás, mindenféleképen a jólét emelkedésére mutat!

Kilencz millió évi forgalmi emelkedés a 39 milliónyi plusnál sokkal örvedetesebb bizonyíték, mert ezen emelkedési aránynak nagy tőke emelkedés áll a háta megett s ha ezt a tőke emelkedést 1867 óta statisztikailag összeadnók, lehetne fogalmat alkotni magunknak arról, hogy mily vagyoni állapotot reprezentált a forgalom 1867 előtt és mily vagyoni állapotot reprezentál most?

Hogy ez a vagyoni állapot tartozással van összekötve, az az emelkedés erkölcsi tőkéből, a mely erkölcsi tőke az anyagi tőke alapja, nem von le; mert a forgalmi emelkedésből hanyatlást egyáltalában nem lehet kimagyarázni. A forgalmi emelkedés pénzbe kerül,

pénzt reprezentál és ha a tavalyi kedvezőtlen viszonyok dacára is pénzszaporulat mutatkozik, ami nélkül forgalmi emelkedés nem lehetséges, — az, az anyagi viszonyok javulásának sokkal precízebb fokmérője mindenféle jajgatásnál és panasznál.

A jajgatás, panasz, sopánkodás olykor általános sugerációknak tekinthető; olyan mint a tarantella táncz, mely olykor vidékeket lep meg, semmi sem fokozható könnyebben az emberi elégedetlenség-nél, mely nem mindig a ki nem elégíthető szükségletek, hanem a ki nem elégíthető vágyak születtje. Panasz szaporulat és luxus emelkedés nem a kormányzasi ténykedés kifolyása, hanem társadalmi túltengés és azért mégis inkább a jövedelmi források szaporodásának, mintsem fogyásának tekinthető.

Annyi mindenesetre áll, hogy amint magát a pénzügyminiszter is kifejezte, részben az adó törvények szigorú végrehajtásának eredményeként tekintendő bevételi többlet nem oly örvendezettető jelenség,

TÁRCZA

Akhilles.

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti tárczája. —
Irtá: Szini Péter.

Mióta Kabai Kristóf uram hazavitte az ő tűzrólpattant menyecskejét bárány utcazi lakásába, rá sem hederített semmiféle közügyi dologra, pedig hát szenátorviselt ember lett volna vagy mi. Foroghatott ő felőle a világ kereke, a miképen ugy tetszett neki; zavaroghatott a török. fizetethette a sarzot, ő bizony nem törődött vele.

Minha kicsereelték volna az egész embert, ugy átváltozott a szerelem menyetosztó paradicsomában. Pedig hiszen ezeknek előtte épen ő kegyelme volt tulságosan is buzgó a hivatalos eljárásban. Nap-napon át ott ült a városházán; tervelt, tanakodott többi szenátor-társaival a mittevés sorja felől. Lelkén viselte az agyonsanyargatott Debreczen dolgát és a mikor a szükség ugy kívánta, áldozattól sem riadt vissza, hogy városát a kellemetlen következményektől megmenteni segítse.

Es a mióta megöszült, — már közel két hónapja, — olyanná lett, akárcsak a murmutér. Otthon ül folyvást és őrszi a szép menyecskejét, a kit valahonnan Fülöpszállásról hozott el háza őrsz-angyalának.

Csodálkoztak és bosszankodtak az érdemes tanács tagjai. Már hogy lehet valaki ennyire belebolondulva a mulkony női szépségbe, hogy képes elfeledkezni miatta még a szenatori mivoltáról is? Hiszen szép, szép ez a menyecske, tagadhatatlanul, legalább Bagdi István uram ugy állítja, pedig ő olyan ember, aki nem igen szokta elgórálni a sulykot. De hát mégis csak nem égi angyal talán, hogy az ember se lásson, se halljon miatta.

Igy tohogott egyik reggelen maga az érdemes főbiró uram is. Épen nagyon is féltett volna a jó tanács, mert valami kiéhezett tatárosdort vezetett a város elé Szelim pasa és megüzente főbiró uramnak, hogy az ő seregét ellássa minden jókkal, meg egy kis pénzmag is kerüljön, mert baj lesz, ha nem lesz.

Ilyen — gyakorta megismétlődött — üzenetknél Kabai szenátor ur többször kiöntötte az ő éleselműségét és a zavarba jutott tanácsot ügyes találékonysággal kiéviczeltette a hinárból. Érthető hát, hogy Kabai hiányában főbiró uram tehetetlenül bámult a nagy terem boltozatára s egyedül szempilláinak gyors összeverődése árulta el, hogy tőri valamin a fejét.

Utóvégre is oda lyukadt ki fejtörésében, hogy a szép asszonytól elkábitott Kabait vissza kell hódítani szenatori kötelessége teljesítésébe bármiféle esellel, mert különben egyik zavar a másikat fogja követni.

Berendelte kegyes szine elé Nagybotu Pista hajdut és megparancsolta neki, hogy Kabai uramat az ő tisztos hajlékában felkeresvén, érzékeny szavakkal beszéljen a lelkére. Fesse előtte gyászos képekben a romlást, mely az ő megátalkodottsága miatt a várost fenyegeti és kérje fel a tanács nevében, hogy feledve minden rossz emberi indulatot, mely a muló test kivánásaiban rejlik, térjen vissza emberi rendeltetésének utjára.

Elment Nagybotu Pista, fel is kereste Kabai uramat az ő hajlékában. Az bizony akkor is az asszonygyal enyelgett, sugdosta neki a szebbnél-szebb szerelmes szavakat, mintha egyebet sem tanult volna világ-életében.

Nagyon felgerjesztette, hogy megzavarják az ő csendes boldogságát. Szóhoz sem engedte jutni Nagybotu Pistát. Felpattant, mint a kurta kigyó, ha megzavarják s kiméletlenül rátámadt a hajdura.

— Mit akarsz? Ki küldött ide? Ha magad jószántából jöttél, akkor azt mondom, hogy tágasabb odakünn. Ha pedig a főbiró uram küldött, annak meg mondd meg, hogy én sem csináltam zavart az ő házaseletében, mikor a feleségét hazavitte; hát nekem is hagyjon békét.

Legjobb,
legüditőbb és
legolesőbb a

Szolyvai ásványos gyógyvíz.

Kiváló gyógyhatásu
gyomor-, torok-, tüdő-,
vese-, hólyag- és
kőszvénybajok esetén.

Borral vegyítve a legkitünőbb asztali víz.

Kapható minden fűszerüzletben, vendéglőben.

mint az a kilencz milliónyi formalmi bevétel többlete, melynek behajtásához a szigorinak nem volt semmi köze. És ez, abban az általános nagy panaszbán, mely a nagy luxus mellett igen pikáns divat gyanánt szerepel, örvendetes jelenység és önkéntelenül is arra az ördögre emlékeztet, mely nem oly fekete, amilyennek festik.

A Ház munkarendje. A Házban nyílt és bizottsági üléseken serényen folyik a munka. A bizottságok előtt mintegy 18 kérdés várja a tárgyalását, nem is említtve a mentelmi ügyeket és a kérvényeket. Egyidejűleg megindulnak a pénzügyi bizottságok tárgyalásai is. A Háznak a szőnyegen levő javaslata mellett tehát bőven áll rendelkezésre tárgyalásra kész anyag. Az említett tizennyolcz ügy elintézése alatt előreláthatólag a pénzügyi bizottság is elkészül 1901. évi költségvetésével s így a Ház a függő ügyek tárgyalása után nyomban megkezdí a budget-vitát. A kormány illetén munka-beosztása mellett a legnagyobb valószínűség szerint az ország abban a helyzetben lesz, hogy a jövő évbe szentesített költségvetési törvénnyel fog lépni.

Ernuszt Kelemen a szabadelvű párt-klubban. A főrendiház új alelnöke, Ernuszt Kelemen, tegnap Budapestre érkezett és este megjelent a szabadelvű párt klubjában, a hol sokan gratuláltak neki titkos tanácsosi méltósággal való kitüntetésé alkalmából.

A verseczi főispán. A verseczi főispáni kérdésben különféle hírek kerülnek a sajtóba. Ezekkel a hírekkel szemben konstatáljuk a valóságot, a mely abból áll, hogy Pálffy Elemér főispán ez idő szerint szabadságon van.

Az ügyvédi nyugdíjintézet.

Debreczen, okt. 13.

Az ügyvédi gyám- és nyugdíjintézet ügyében Budapesten tartott országos értekezlet egyhangu megállapodással kimondotta, hogy az ügyvédek helyzetének javítása ér-

dekében kívánatos törvényhozási uton életbe léptetése az országos ügyvédi gyám- és nyugdíjintézetnek s hogy ez intézetet a kötelező belépés elvére alapítsák, vagyis hogy az intézetnek minden ügyvéd ipso facto tagja leendő, mihielyt valamely kamara kötelekébe belépett.

Ez elv kimoadásával megtette az értekezlet a legfontosabb lépést az eszme megvalósítására, mert a fakultatív belépés, mely az értekezleten kezdetben felvetetett, annyi mintha akarnánk a czélt, de nem akarunk az annak megvalósításához szükséges eszközöket. Most tehát nincs más hátra, minthogy az igazságügyminiszter törvényjavaslat alakjában a képviselőház igazságügyi bizottsága elé terjessze az országos ügyvédi értekezlet munkálátát, mely hivatva van arra, hogy társadalmunk egyik számottevő, de az újabb időben mostoha bánásmódban részesített osztályának egészséges irányu fejlődését elősegítse s ezáltal igazságszolgáltatásunk niveauját az eddiginél magasabbra emelje, mert kétségtelen tény, hogy igazságszolgáltatásunk állapota és az ügyvédek anyagi helyzete a legszorosabb összeköttetésben állanak egymással.

A debreczeni ügyvédi kamara az országos értekezleten terjedelmes javaslattal állott elő, mely javaslat, véleményünk szerint, a kérdés lényegébe legmélyebben hatolt be s annak több fontos megállapodását magáévá tette, egyetlen fontosabb részletkérdésnél azonban az értekezlet eltért a debreczeni kamara javaslatának álláspontjától s ez abban áll, hogyha az egyes kamarák, kik felelőssé tettek tagjaik díjjáruléki behajtásáért — köteleességek nem teljesítését, ezáltal a nyugdíjintézet kebeléből kizárhatók.

Ez a megállapodás nagyon alkalmas arra, hogy a bomlás elemeit vigye be a megalkotandó intézet életébe és sokkal helyesebb volt a debreczeni javaslat azon álláspontja, hogy a kamarák köteleességük tel-

jesítését elmulasztanak s ezáltal az intézmény létét veszélyeztető magatartást tanúsítanak, mindig megvan a korrektívum a tagok azon jogában, hogy tekintet nélkül azon kötelekre, melyben a saját kamarájukkal szemben állanak, tagdíjuk személyes befizetésével fenttarthatják tagsági jogukat.

Véleményünk szerint a kamarák kizárásának lehetősége nem az intézmény javára szolgál s a hozandó törvényből kiküszöbölendő s helyébe oly intézkedés volna felveendő, mely a kamarákat köteleességük nem teljesítése esetén bizonyos büntetéssel sújtaná. Nincsen ugyanis semmi szükség arra, hogy a kamarák kizárását kontempláljuk, mert a kamarák 25 évi fennállásuk alatt beigazolták, hogy köteleességüket akarják és képesek is teljesíteni s negyedszázad alatt egyetlenegy eset fordult elő, hogy az igazságügyminiszter kénytelen volt egy ügyvédi kamarát felosztatni s tagjait a szomszédos kamarákhoz beosztani. Azonban ennek a felosztatásnak is azon körülmény képezte egyik legfőbb okát, hogy a kamara czége alatt a magyar állameszme ellen nemzetiségi üzelmek követték el.

Nem kizárni, hanem büntető sanctióval kell a kamarákat köteleességük teljesítésére szorítani s miután a kamara közhatósági jelleggel bír annak megszüntetése a jogállam elvi szempontjával össze nem egyeztethető.

Sokkal kevesebb számu s kevesebb súlylyal bíró társadalmi osztályok már régen bebizonyították, hogy nyugdíjintézetök életképességéhez kétely nem férhet s azon matematikai alap, melyre támaszkodnak, kevésbé szilárd, mint az országos ügyvédi javaslaté, nincs tehát semmi okunk azon feltevésre, hogy a magyar ügyvédi kar nyugdíjintézetét megteremtteni nem tudná. Az ügyvédi kar felismerte a bajt, mely fejlődésének útjában áll s azt orvosolni kívánja s erre első és legszerencsésebb lépést az ügyvédi gyám- és nyugdíjintézet megalkotása képezi. Ez nem

— De vegye figyelembe kegyelmed, hogy a török...

— Ejh, mit nekem a török!?!... Meg kell neki adni, a mit kér, azután punktum. Nem olyan emberevő szörnyeteg az, mint a miképen reafogják. Egy kis ajándék mellé egy-két jó szó, aztán rendben van a dolog. Ezt a főbíró uram nállam nélkül is megteheti! E miatt kár a becsületes polgárembert csak egy pillanatig is megzavarni.

Nagybotu Pista elment, mint a vízzel leöntött ürge és elmondta főbíró uramnak fent, a városházánál, az üzenetet.

Általános volt az elszörnyűködés. Micsoda beszéd ez? Hát Kabai uram többre becsüli ezt a gyenge alkotású nőtsemélyt az ő szülővárosánál? Hát nem a sátán keze játszik ebbe a dologba?... Az az ember, ki nemrég disze, büszkesége volt a tanácsnak, ennyire át tudott volna változni, ha nem az ördög keveri meg a kártyáját?

Ott volt épen János diák is a tanácsülésen, a ki üres óráiban érzékeny rigmusokat faragott az Istenben megboldogultak fejfájára. Hallgatta a nem épen türelmes kifakadásokat s konkluzió gyanánt odavetette:

— Nem is érdemes vele foglalkozni. Ugy tesz, mint tett volt Akhilles a trójai háboru idején, a ki szerelmes lett Priamus szép leányába s e miatt visszavonult az ütközetből.

A találó megjegyzés a nehéz körülmények daczára is általános derűtséget keltett. Megéljenezték a találékony János diákot, sőt egy kis borraivalót is juttattak neki.

Kabai uramat ezentul aztán mindenki Akhillesnek titulálta. Mikor összegyűlt a tisztos tanács, mindjárt egymást érte a gúnyolódó kérdés: Mit csinál Akhilles? Hol vannak a mirmidonok? Meddig tart Akhilles haragja? Hol van Akhillesnek a megsebezhető része?

Szelim pasával elintézték valahogy a dolgot. Belekerült huszonnyolcz társzeker enivalóba, meg háromezer jóféle aranyba a kiengesztelés. No de mégis csak kikerült valahogy. Szinte hozzá volt már szokva az efféléhez Debreczen. Mikor az árusasszony megsütött két kenyeret, bizonyosra vette, hogy egyik nem lesz az övé, hanem oda kell adni a török részére.

A tisztos tanácsot azonban mégis nagyon bántotta Kabai uram viselkedése. Megrögzött, megátalkodott férfinak tartották, a kit a gonosz lélek tart fogva. Ilyenformán nyilatkozott a prédikátor ur is felőle, mert templomban sem volt, amióta megparosodott.

A bün büntetést érdemel, — mondta ki a tanács. Az nem lehet, hogy egy olyan éles felfogású ember örök rabja legyen egy asszonyszemélynek. Vissza kell hódítani ismét foglalatosságába akármi módon is.

De hogyan, mi módon? Egy szerelemtől elvakított férfival lehet-e még beszélni a józanész nyelvén?

Azt mondta rá János diák, hogy: igenis lehet. Minden embernek van sebezhető érzékeny része, csak meg kell találni. Egyiket ez, másikat az tudja suggerálni. Ha a tisztos tanács ő reá bizza az eljárást, majd visszavezérelí ő Kabai uramat rövidesen.

Persze, hogy rábizták, sőt jutalmat is ígértek neki, ami — köztünk mondva — nagyon is felfert a jó János diáknak. Olyan eszményi örült volt ő szegény, aki abba a korbá, melyben született, sehogyan sem tudta beletalálni magát. Többet tudott, mint amennyire szüksége volt és ezt örütségnek tudták be neki. Ámbátor ilyen eset ma is előfordul.

János diák azon kezdte, hogy vette az ő kobzát és lindulván, leült szemben Kabai uram házával, ahol is az ő kobzát elővévén, pengetni kezdé azt. A kellemes hangokra sok hallgató gyűlt János diák körül, kik gyönyörködtek a muzsikában.

Mikor aztán János diák elégségesnek találta az ő hallgatóinak szánát, megnyitá száját és a következő dallal kísért a koboz pengését:

„Hej, Kabai uram, mit vett a fejébe?

Mért nem megyen kelmed a tanácsülésbe?

Hiszen ha akarja a szép felesége,

Megesalja kelmedet százszor egy végtébe.

Hej, Akhilles uram, furcsa egy állapot,

Mikor őrzeni kell az asszony-állatot,

Mert ha a tilosnak utjára rátapod

Még áldozáskor is megesalja a papot.“

Általános derűtség követte e versifikációt. A felharsant habok terjedt tovább, mint tűz a száraz szalmakazalban.

Egyideig rá sem hederített a sokadalomra Kabai uram. Végtére is ha Vasas szomszédnak mulató kedve van, hadd vigasztaltassa ott magát a jámbor diákkal! Hanem így ment ez aztán napról napra. Pontos időben megjelent János diák a ház

csupán osztályérdeket képez, hanem általános és országos szükséglet, melynek kielégítését törvényhozásunktól elvárja nemcsak az ügyvédi kar, hanem az egész társadalom.

Azért a legnagyobb érdeklődéssel nézünk a debreczeni ügyvédi kamara holnapi közgyűlése elé, mely ez országos érdekű kérdésben határozatot hozand. Kamaránk elnöke az értekezlet alkalmával kifejtett tevékenysége által nagyban hozzájárult ahhoz, hogy az intézmény lényege felől tisztultabb fogalmak formálódjanak s jussanak kifejezésre.

Reméljük, hogy a holnapi közgyűlés egyhangulag elfogadja azon megállapodásokat, melyeket az országos értekezlet elfogadott s hogy egyes részletkérdések az intézmény felállítását meggátolni nem fogják. Különben is a törvényhozás feladata a kérdés eldöntése s az intézmény életrekeltése.

Részünkről azt véljük, hogy az intézményt minden áron meg kell teremteni és pedig mielőbb, mert a késedelemben veszély van és minél gyorsabban megalkotjuk a magyar országos ügyvédi gyám- és nyugdíjintézetet, annál hamarabb megvalósítjuk azon eszményt, mely felé törekedünk, hogy a magyar ügyvédség és a magyar bíróság egyenrangú tényezői legyenek igazságszolgáltatásunknak s hogy Magyarországon ügyvédi miseriákról beszélni ne lehessen.

F.

A kínai háború.

— Expressz tudósítás. —

Budapest, okt. 12.

Őszintén megvallva az igazat, senki el nem igazodhatik a kínai udvar köréből érkező jelentéseken. A legújabb fordulat az özvegy császárné betegsége. Már halálhíré is terjesztik, a mi persze nem zárja ki annak a lehetőségét, hogy a legjobb egészségnek örvendő. Az eddigi tapasztalás megtanította az európai közvéleményt arra, hogy a

legmesszebbmenő kételkedéssel fogadja a a kínai tudósításokat, a melyekre bátran alkalmazhatjuk a régi tréfát, hogy még az ellenkezőjüket sem lehet elhinni. Hasonló bizalmatlansággal olvassuk, hogy a boxer-mozgalom vezéreiből részint halálra, részint száműzésre ítélték. A Kölnische Zeitung helyesen jegyzi meg, hogy a legutóbbi német javaslat értelmében a pekingi követek dolga annak megvizsgálása, vajjon az állítólag megbüntetettek a valódi és egyedüli bűnösök-e, büntetésük arányban áll-e bűneikkel és végül vajjon tényleg végrehajtották-e rajtuk a kilátásba helyezett büntetést? A német külügyi hivattalal összeköttetésben álló kölni újságnak ez a figyelemzetése nyilvánvalóvá teszi, hogy a diplomácia sem veszi készpénznek a kínai híreszteléseket.

A francia jegyzéknek ugyanaz a sorsa mint a kínai bonyodalomban tett összes diplomáciai lépéseknek. A hatalmasságok általában kedvezően fogadják, a részletek ellen pedig kifogásokat emeltek. Ezek a kifogások azután megbuktatták az egész javaslatot. Megnyugtató, hogy az október első német jegyzéknek más sors jutott osztályrészül. Ez a jegyzék ugyancsak a boxer-mozgalom vezéreinek a megbüntetésére szorított és nem ölelte fel az egész kínai problémát, hanem örvendetes, ha legalább ebben az egy tekintetben megegyezés jön létre a hatalmasságok között. A pekingi követek legnagyobb részt már megkapták az utasítást kormányuktól, hogy a német jegyzék értelmében járjanak el.

A dél-kínai forradalmi mozgalom egyre nagyobb figyelmet kelt. Az a nézet kap lábra, hogy a háromegység nevű titkos szövetség Dél-Kínában ugyanolyan hadjáratra készül az idegenek ellen, mint amilyennel a boxerek lángba és vérbe borították Kína északi részét. A mozgalom Hong Kong és Kanton körül élt nagyobb mértékű és az angol hatóságok kiterjedt intézkedéseket tesznek az esetleges támadás visszaverésére.

Főnyeremény.

Hirtelen támadt szél szórta szemembe az utoza porát. Az óriási porfellegben nem lehetett másfél lépésre látni. Bemenekültem a legközelebbi dohánytözsdebe.

Ment. Nem is szólt a feleségének egyetlen szót sem. Igaza van János diáknak. Bolondság egy asszonyt őriztetni. Szinte megbámulák az utozán. Nini! Kabai uram lenne az vagy a hazajáró lelke?

A tanács épen együtt volt, mikor forrongó haraggal benyitott a terembe. Olyan sötét volt a tekintete, hogy elhülemedtek tőle s még a főbíró uram sem tudott egy üdvözlő szót elrebegni hozzá.

Kabai uram megállott egy helyben, mint a küzdelemre váró tulok. Végig jártatta lesújtó tekintetét a tanács minden tagján. Akkor aztán megszólalt:

— No, itt van Akhilles!... Mi baj van, főbíró uram?

Ekkor tudott szóhoz jutni a főbíró. Erzékeny szavakkal üdvözölte Kabait, mint a nemes városnak egyik bátor védőjét s a tisztos tanácsnak diszes tagját...

— Ejh, ne papoljon kegyelmed, hiszen nem predikátor! — szakította félbe Kabai az üdvözlő áradozást. — Azt beszélje inkább, hogy mi a baj!

— Hát hiszen baj van elég! Most is ime elküldte Szelim pasa az ő szolgáját egy parancsolattal, hogy azt mondja: husz társzeker ennivalót, meg néhány ezer darab vert aranyat azonnal indítsak utnak hozzá, mert ellenesetben felperzseli a várost.

— Kicsoda? Micsoda?

— Hát Szelim pasa! Kelmed persze nem ismeri ezt a veszedelmes pogányt, mert két hónaptól fogva csak a szoknyát őrzi otthon.

No, el is bődült erre Kabaiban a harag vadállata. Előbb a főbíróra akart ron-

— Nagysád — köszöntöttem be — kérek kurta szivart.

A mint megfordult az elárusító hölgy, akkor vettem észre, hogy nem az ismert vén kisasszony szolgál ki. Szabályos természetű karosu lány volt.

— Parancsoljon — csilingelte üde, csengő hangján, s elém tette a szivaros skatulyát.

Ennivaló rózsás arczu baba volt, fitos orrocskával s a mint rámtekintett mélytűző szafir szemével, édes érzés futott át egész váloomon.

Elresteltem magam a kurta szivarokért.

— Regalítást kértem, kisasszony — szóltam hirtelen feltalálva magamat.

Elplrukt a szemem fehéréig, szegényke, azt hitte ő értette rosszul.

— Mondja Nagysád — kezdtem meg a társalgást, mialatt szivarokat válogattam — elment Amanda kisasszony?

— Az elődömet, azt az öreg kisasszonyt gondolja?

— Igen.

— Tegnap óta nincs itt.

— Ah és most nagysád lesz ennek a trafiknak a tündére?

— Ugyan ne gunyolódjék! — esengett a szép leány.

Határozottan megtetszett a kis boszorkány, Valami ügyes bókon törtem a fejem.

— Tudja legalább 15 esztendeje — szóltam — itt örökösen vén kisasszonyok trónoltak, szinte jólesik a szememnek hogy most...

— Most? — kérdezte ártatlanul.

— ... hogy most ilyen szép lányt láthatok. Nagysád olyan üde és virágzó, mint egy tizenhat esztendőös rózsá!

— Ne gorombáskodjék!

Jaj! Most vettem észre, hogy milyen hülyeséget mondtam.

Másnap megint felkerestem az említett trafikot, hogy újból láthassam a szép szőke angyalt.

Egy rémségesen elhízott éltesebb hölgy ült az üzletben. Mély basszus hangon kérdezte:

— Mi tetszik?

tani, de véletlenül épen rápillantott az ajtóban várakozó tatárszolgára.

Nekirontott, mint a megsebzett vad. Haragtól hatványozott erővel ragadta torkon és dobta ki a tereméből a folyosóra, hol a lépcsőn legurulva, épen három fogát hagyta ott a szegény tatar...

De nem törődött azzal. Az a rettenetes ember utána léphet, ha még egyszer torkon ragadja, soha sem fogja látni többé a kegyelmes Szelim pasát.

Felugrott hirtelen és futott tova ész nélkül.

Kabai uram meg ott állott a folyosón s mikor már nem látta a futó tatárt, akkor is kiáltott utána:

— Ennivaló kell! Aranypénz kell? Mondd meg gazdádnak, hogy jöjjön érte, ha úgy tetszik neki, aztán vigye el!

A tisztos tanács tagjai alig-alig tudták lecsendesíteni a feldühödött Akhillest.

A krónika különben ingirta, hogy mikor Szelim pasa szolgája hazaért és elbeszélte ura előtt annak a rettenetes embernek a haragját, a nagyszájú pasa jobbnak látta éjnek idején tovább vonulni Debreczen alul.

Kabai uramon meg rajtavesszett az Akhilles nevezet s utódait, kik később elszármaztak Debreczenből, ma is Akhilles Kabaiaknak nevezik.

János diáknak haszna lett a nótázásból, mert a főbíró uram házában egy egész esztendőre való teljes ellátást kapott. Azt azonban szigorúan betiltotta a tanács, hogy valaki a Kabairól fundált nótát dalolni merészelje.

előtt. Az érdeklődők csoportja már várt reá ilyenkor s messziről kiáltozták neki:

— Jöjjön kelmed, jöjjön! Fújja el a Kabai uram nótáját!

Egyszer aztán az elrejtőzött szenátornak is fülébe jutott az a nóta. János diák talán épen akkor fujta legérzékenyebben, mikor ő kegyelme kinyitotta az ablakot. — Mégis csak kíváncsi volt már tudni, hogy mi a manót csinálnak ott Vasas szomszéd hajléka előtt.

Hallotta a nótát és meg is értette. A gunyolódás nagyon is a sebezhető részén tapogatott. Felfortyant ő is, mint ama bizonyos Akhilles, mikor hirül adták neki, hogy legkedvesebb barátját legyilkolták. Üzenetet küldött rögtön a tanácshoz, melyben sérelmét elpanaszolja és a gunyolódó diák megbüntetését követeli.

A tanács azt üzente vissza, hogy minekutána János diák a saját mulattatására dalolgat, senki az ő száját be nem kötheti. Kabai uram nincsen kötelezve a hallgatására, mert szenátusbéli ember lévén, a tanácsban a helye. Oda nem jön János diák muzsikálni.

Megforgott maga körül, mint barlangjában a feldühített farkas. Ledobta az írást, meg felvette. A düh, a méreg fokoként árasztotta el kebelét.

— Igen! Hát ki akartok üzni a nyugalmas állapotomból? Hát ezért történik ez a nótázás?... No, jól van! Megyek már! Ha Akhilles vagyok, vissza is térek a küzdelem helyére, de az isten legyen annak irgalmas, aki most én velem összetüledik.

Brr. Így rajzolják az élelapokban a z anyósokat.

Szivarokat kértem.

— Mondja csak — szoltam szivarra gyujtva — hát az aranyos cziczuska hova lett?

— Miféle cziczuska? — dörögte, miközben olyan vészajtósló vonás keletkezett bajuszszal megáldott ajkai felett, hogy önkéntelenül hátra léptem.

— Az Ilonka... — szoltam szerényen, de megszeppenve.

Kitört a vihar. A tiszteletreméltó delnő nem kis tüzzel előadott, csekély személyem iránti véleménye nem érdeklik önöket. Mindössze azt kell megmondanom, a mit önök már bizonyára ki is találtak, — hogy a szafirszemű Ilonka a tiszteletreméltó hölgy leánya volt.

Ha önök azt hiszik, hogy ez után a kudarc után lemondtam új ideálomról, — úgy önök engem nem ismernek.

Mindössze egy fekete szemüveget és egy bur kalapot szerezttem be. Bizonyos voltam felőle, hogy így nem ismer rám a különben is rövidlátó sárkány. De nem is lett volna szükség rá, mert mint harmadnap Ilus panaszkolta: Szegény mama influenzát kapott s kénytelen az ágyat őrizni.

Nem mult el nap, hogy fel ne kerestem volna az én édes kis szűszimet s heteken keresztül udvaroltam az aranyos babának.

Nagyon jól megértettük egymást.

Iluska számtalanszor példalózott, hogy majd a férjére esik ez az emeletes ház, a melyikbe laknak.

— Hiszen még csak ha a ház esne rá, de itt van a mama is — szoltam epésen.

— Meg aztán — tette hozzá busan — a mama nem bánná akárki is volna az uram, csak — így szokta mondani — neki is legyen pénze, vagy valami fekvősége. Csakhogy magának fekvősége sincs, ugy-e? — kérdezte naivan.

— De igen! Az öreganyám négy eszendeje fekszik.

Szomoruan mosolygott.

* Szép verőfényes őszi nap volt.

Kezembem tartottam a leány kezét. Az édes szerelem borította ránk rózsás fátyolát.

— Óh Iluska, szívem balványa — szoltam — itt a pillanat, mely hivatva van, hogy döntse életem boldogsága felett.

Nagyot nyeltem s a következő pillanatban ijedtemben majd a nyelvemet nyeltem el.

A mama ott állott teljes valóságában a szoba ajtóban.

— Ez ő, ez a szemüveges kigyó! — sikoltotta s éreztem mint hül meg a vér ereimben.

Szerencsére vevők jöttek az üzletbe, alkalom kínálkozott a menekülésre.

— Kérek egy sorsjegyet — szoltam nyugodtan.

— Milyet parancsol? — kérdezte Iluska, mialatt a mámi vasvilla szemekkel mérgetett.

— Tetszésére bizom kisasszony.

Ideadott egy Józsv sorsjegyet. Azt hittem a vén sárkány mindjárt kitépi a kezemből. Nem tépte ki.

Feltűnés nélkül távoztam.

* Összeesőköltam azt a hideg papirost.

Tehát mégis szeret. A szívét adta ide. Ez az én szerelmi zálogom!

A szamat nem is néztem meg, — ki törődik vele!

A szívem felett hordtam a drága emléket.

Egyszer, amint arra vitt el az utam, gondoltam benézek, hátha egyedül van az Iluska.

Ijedten kaptam vissza a fejemet — ott ült a mámi s vastag szivarból füstkarikákat eregett a levegőbe.

Meglatott.

Félredobta a szivart s kisiéte az ajtóba.

Menekülésre gondoltam, de lábaim mintha a földbe gyökereztek volna.

— Fiam, drága gyermekem! — sipította s a nyakamba borult (lehetett vagy két méter-mázsza!)

Mi baja van ennek a vén asszonynak?

Beczipelt a trafikba.

(Segítségért kezdtem kiabálni.)

Aztán kezembe tette az Ilus kezét s áldólag terjeszté felénk két karját.

— Legyetek boldogok gyermekeim — szoltott s egy öleléssel fejezte be a hatásos jelenetet. Nekem az oldalbordám ropogott, a szegény kis leány meg fuldokolni kezdett.

— Hát maga nem is tudja, hogy milyen gazdag ember? — kérdezte nemsokára jövődöbeli anyó — (kérem szépen, ne kívánják, hogy egészen kiírjam)

— É... é... n?

— Hát persze! S maga nem tudja, hogy sorsjeggyel megnyerte a 50.000 koronás főnyereményt?

— Fogalmam sincs róla.

— No adja elő — hadd mutatom meg!

Restelkedve vontam elő a szívem fölött hordott értékpapirt.

Elvette tőlem.

— Még ma kifizetik érte azt a jókora összeget.

— Mit? Hogy én odaadom ezt a drága emléket? Nincs a világon olyan kincs, a miért én ettől megválnék.

— Én értem sem — szoltalt meg az én kis boszorkányom s csókra nyujtotta szájacskáját.

Mit írjak még? Egy aranyos asszonyka boldog férje és vagyonos háziur vagyok.

— És az anyósom? — kérdik szánakozva önök.

— Igazok van. De hát van-e teljes boldogság e földön?

Vándor.

Színház és irodalom.

Egy negyed század.

— Csiky Gergely — Névtelen levelek. —

Nehogy azt gondolja az olvasó, hogy „Egy negyed század“ cz. darabot adtak színházunkban. Dehogy, ilyen című darabot még nem irtak, ez a cím egy jelentőségteljes évforduló a magyar színműirodalom történetében. Tegnap volt 25 éve, hogy egy fiatal kath. pap az ország fővárosába ment, hogy jelen legyen a Nemzeti színházban egy darab premiérjén.

Ez a fiatal pap nem volt más, mint Csiky Gergely s a darab, melyet a Nemzeti Színházban adtak, Csiky Gergely első darabja, a Jólát.

Mi volt nekünk, a magyar irodalomnak, a magyar művészetnek, ezt felesleges leírunk. Tudja ezt nálunk minden intelligens ember.

És mi történt? A magyar színészet, még a Nemzeti Színház is megfélekedezett e nevezetes évfordulóról, elfeledik s nem szentelnek semmit sem a legkiválóbb társadalmi színműírónk emlékének.

Mindezt csak azért említjük fel, mert minálunk is megfélekedeztek erről.

Nem gondoltak arra, hogy bizony jó lenne ez emlékeztetés évfordulón Csiky emlékének szentelni az estét. Előadtak egy francia vigjátékot — a Névtelen levelek-et.

Miután Csiky emlékének szenteltük a fenti sorokat — konstataljuk, hogy az ügyes bohózat telt ház előtt került színre. A szereplők: Halmy, Kiss Irén, Tanay, Pataky, Sziklay ezuttal is pompásan játszottak s nem egy derült pillanatot szereztek a közönségnek. Az előadáson különben azt a csodát észleltük, hogy míg Tanay, alig hogy kinyitotta Sziklay a gázcsapot, megérezte a kító-duló gázt s elmenekült a szobából, a többiek azonban, kik Sziklayval egyetemben a szobába mentek — nem észleltek semmit — pedig a gázcsap akkor is nyitva volt. Ez a csoda pedig úgy esett meg, hogy Sziklay a

nagy zürzavarban elfeledte Tanay távozása után a gázcsapot elzárni. Ez azért bajt nem okozott — az előadást szépen zavartalanul folytatták tovább.

I. j.

Az anyaföld. Gécy István a „G y m e s i v a d v i r á g“ szerencsés kezű szerzőjének a legújabb darabja „A z a n y a f ö l d“ kerül színre vasárnap a színházban. A szerző darabját ugyan népszínműnek nevezi, ám az egy igen erős népdráma, a drámának minden szükséges kellékeivel felruházva. A darab tárgya a néhány évvel ezelőtti alföldi szociális mozgalmakból van véve s oly érdekesítően feldolgozva, hogy a figyelmet mindvégig le tudja bilincselni. Alakjai biztos, erős kézzel vannak megteremtve s bonyodalma rávall a színpadot alaposan ismerő szerzőre. A szintársulat már egy hét óta minden nap igen szorgalmasan tanulja s így előreláthatólag egy kitűnő darab kitűnő előadásában lesz alkalmunk gyönyörködni. A főbb szerepek Kállay L., Perényi M., Kiss Irén, Szabó Irma, Szigeti L., Breznay A., Odry, Tanay, Bartha, Péchy, Karacs, Sziklay, Nagy Gyula, Szathmáry stb. kezeiben vannak, de részt vesz az előadásban kívülök a társulatnak majdnem minden egyes tagja.

(**Dosztojevszkij Raszkolnyikova** új kiadásban jelent meg Vass József Erzsébet-köruti könyvkereskedésében. Pár év előtt, mikor Szabó Endre, a jeles orosz litterátor először lefordította a világhírű regényt, a könyv néhány hónap alatt csaknem teljesen elfogyott, ámbár a bolti árát igen magasra, 4 frt 50 kr-ra szabták. Azóta eltűnt a magyar könyvpiacról. A nagy közönség, mely egy-egy könyvért nem áldozhat vagy nem szeret áldozni sokat, szinte nem is vett tudomást az orosz géniusz remek alkotásáról. Pedig ha van könyv, a melynek ott kellene lennie minden művelt, érezni, szenvedni tudó család asztalán, — ez a Raszkolnyikov, melybe a nagy északi költő lerakta fájó szíve, tulérzékeny, sajnó lelke minden kincsét, minden szenvedését. Nincs a világirodalomban s talán soha sem is lesz, aki úgy tudná megszólaltatni a szenvedőket, mint épen Dosztojevszky. Azt mondhatnók, a szíve vérével szántotta azokat a fekete sorokat, a melyek tele vannak izzó szenvedélyvel, végtelen gyöngédséggel, szívet facsaró, szomorú képekkel, hogy a mikor olvassuk, könyv szökik szemünkbe, a szívverésünk eláll és lélektelenül kérdezzük magunkban: „Miféle varázslattal tárja föl ez az ember a szíve, a lélek borzasztó, ismeretlen örvényeit?“ A Raszkolnyikov Rodionnak, az orosz deák bűnének és bűnhődésének története, Dosztojevszkij legsikerültebb könyve. Ezt adta ki most, másodszor Vass József, a nemesebbre törekvő könyvkereskedők követésre méltó példája. A fordítás azonos a forgalomból kivészett drága első kiadásával és Szabó Endre aranytollát dicséri. Azok a simítások, miket a kitűnő fordító maga végzett ezen a második kiadásán, klasszikus beesüvé teszik nyelvezet dolgában is a két vastkos kötetet, melynek árát Vass József páratlanul olcsóra — 2 frtra — szabta, hogy minél többen megszerezhesék és forgathassák a szenvedések e modern bibliáját.

(**Világhírű munka magyar nyelven.** Brehm Alfrédnek, az állatvilág ritka tehetségű megfigyelőjének és kiváló zoológiai írónak „Tierleben“ című tíz kötetes munkája legközelebb magyar nyelvű kiadást ér. A világhírű mű, mely gyors egymásutánban angol, francia és olasz átdolgozásban látott napvilágot, a Légrády Testvérek kiadásában, az eredetivel azonos terjedelemben s ugyanolyan díszes kiállításban fog megjelenni. A kiadó czég a műnek átültetésére egyik legjobb szakértőket, Méhely Lajos tanárt és akadémikust nyerte meg s a hazai olvasó közönség bizonyára örömmel vesz tudomást a nagy nemzeti vállalkozásról.

HIREK.

— **Isteniszteletek.** Holnap, vasárnap az ev. ref. templomokban a következők tartanak isteniszteleket: A nagytemplomban Mitrovics Gyula lelkész, a kistemplomban Kovács Zsigmond segédlelkész, a Kossuth-utcai templomban Biró János segédlelkész, az ispotály-templomban K. Tóth Kálmán lelkész. — A róm. kath. templomban, a magyarok nagyasszonyának ünnepén, 7 órakor miséznek Szőke János káplán; 8 órakor deák-mise; 9 órakor nagymise és szentbeszéd, tartja dr. Wolafka Nándor; 11 órakor Molnár Kálmán; 12 órakor Szabó István káplán; 1/3 órakor keresztény tanítás, tartja dr. Wolafka Nándor; 3 órakor litánia tartja Szabó István, utána olvasás és 5 órakor Jézus Szent Szive társulatának hónapos ájtatossága, szent beszéd, körmenet stb. tartja dr. Wolafka Nándor. — Az ágost. hitv. ev. templomban d. e. 10 órakor Materny Lajos főesperes tart isteniszteleket.

— **Kitüntetés.** L a k y Imre, fővárosi rendőrségi tisztviselőt, ki egy időben lapunknak is belmunkatársa volt, a perzsa sah a IV. osztályu nap- és oroszlanrenddel tüntette ki.

— **Előléptetések a postánál.** A kereskedelemügyi miniszterium jövő évi költségvetésében örvendetes dolgot tartalmaz a postai alkalmazottak részére. A személyi járandóságok ezuttal 605.400 koronával nagyobbak, mint tavaly és ez az összeg fejezi ki a személyzet szaporítási, illetve előléptetési arányát is. — A személyzet szaporítása összesen 424 állásra terjed ki, a rendszeresítendő új állások pedig a következők: 1 műszerész, 8 felügyelő, 55 főtiszt és számvizsgáló, 40 tiszt és számmellenőr, 52 segéd tiszt, 53 kezelő, 50 távbeszélő kezelő, 100 altiszt és 130 szolgál. A szerződéses posták vezetői is kellemes meglepetés vár. Az új költségvetés szerint a postamesterek évdíjának minimumát 360 koronáról 450 koronára emelik fel, azónkívül 60.000 korona van felvéve új posta, táviró- és távbeszélő-hivatalok föllállítására.

— **Sertésvész a külterületen.** A mezőrendőrkapitányság a következő értesítést közli: Debreczen város külterületén a sertésvész fellépett. A fertőzött majorok s ezek szomszédjainál a sertések 30 napi szigorú istállózás alá vétettek. A fertőzött helyről takarmány, széna, trágya kiszállítását tilos. Hentesek, állatkereskedőknek fertőzött majorokba menni nem szabad. Más községekben a szarvas sertéseknek Debreczenbe látogatása 30 napig tilos. A sertésvásárok 30 napig beszüntetettek.

— **Dalestély.** A Debreczeni Munkás Dalegylet f. 1900. évi október hó 20-án, szombaton a Margit-fürdő dísztermében Keller Sándor egyleti karnagy vezetése mellett, Veres Tóni zenekarának közreműködésével, tízéves fennállásának alkalmából dalestélyt rendez, melynek műsora a következő: 1. Nyitány a zenekar által. 2. Édes lánykám, Hubertól, éneklő a dalegylet. 3. Az egylet 10 éves múltja, felolvassa Horkay Lajos. 4. Magyar dalok, Keller Sándortól, éneklő Osváth Gyula. 5. Komoly szavalt, tartja Varga László. 6. Suhog, suhog... Szentirmaytól, éneklő a dalegylet. 7. Humoros előadás, tartja Garai Armin. 8. Népdalok, éneklő Schnell Emma. 8. Népdalegyveleg férfikarra, írta Keller Sándor, éneklő a dalegylet. 10. Rákóczi induló, Hubertól, zenekisérettel, éneklő a dalegylet.

Kezdete este 8 és fél órakor. Beléptijegy személyenként 1 kor. 40 fillér. Előre váltott jegy 1 kor. 20 fill. Család jegy 3 kor. Jegyek előre válthatók Kurián Gyula órási üzletében (Piac-utca), Magyar Ferencz fodrász üzletében Kossuth-utca, Nicht J. fűszerüzletében Mester utca és este a pénztárnál. A terembe csak beléptijegyvel lehet bemenni. Kéretnek a pártoló tagok, hogy jegyeiket mutassák meg a pénztárnál s ott ingyen kapnak belépő-jegyet. Az 1900. évre szóló pártoló tagsági aláírás a pénztárnál elfogadjatik s esetleg a már megfizetett be-

lépti-díj a tagsági illetékbe beszámíttatik. Alapító és pártoló tagok szabadjegyeiket használhatják. Felülfizetések köszönettel vétetnek s hirlapilag nyugtáztatnak.

— **A részeg logikája.** Nagy tömeg ember verődött össze ma reggel a színház körül. Egy kapálózó részeg embert akart bekísérni a rendőr, ki fellármázta az egész Kossuth-utczát, meg akarván magyarázni az odasereglett embereknek, hogy neki jussa van ott kornyikálni. Így szólt: Az én istenem a bor és midőn engem maga az ivásban megakadályoz, maga ezzel a vallás szabad gyakorlását sérti meg. — Meggyőző érvelése daczára a rendőrség árnyas czellájában alussza ki mámorát.

— **Jövöheti bünygyi főtárgyalások.** 1900. október hó 15-én, hétfőn: Papp József s társai ellen, erőszakos nemi közönség bűntette. Csige Jánosné ellen, csalás vétéséért.

Október hó 17-én, szerdán: Kovács József ellen, lopás bűntette. Goldberger Tóbiás ellen, lopás bűntette. Ágoston István ellen, m. o. hamisítás bűntette.

Október hó 18-án, csütörtökön: Grünberger Izidor ellen, lopás bűntette. Schönbrunn Dávid ellen, sikkasztás vétéséért. Sipos Bálint ellen, zsarolás vétéséért.

Október 19-én, pénteken: Oláh Bálintné ellen, súlyos testi sértés bűntette. S. Nagy Mihály ellen, súlyos testi sértés bűntette. Szilágyi János ellen, lopás bűntette. Orosz Mihály ellen, összbűntetés.

Ugyanaznap még ítélet hirdetések.

— **Elítélt közjegyző.** E hó 8ától 13 áig tárgyalta a helybeli törvényszék Tanácsfalvy Thury Ignác belényesi kir. közjegyző ügyét, kit husz rendbeli fegyelmi vétésben mondott ki bűnösnek s ezért hatszáz korona pénzbüntetésre ítéltetett, köteleztetett ezenfelül 934 korona eljárási összeg megfizetésére is. A vádolt felebbezett, nem különben terhére a királyi ügyész is.

— **Gyujtogatás feltékenységéből.** Szemrevaló szép menyecske, talán a legtakaróssabb asszony is Czéczkén Rigó Demeterné szemet szurt nem egy legénynek, de sőt Bulzán Miklósnak is. — Bulzán, noha hitese felesége vagyona, csak egyre Rigóék háza körül forgolódott s a mint a rozsz nyelvek mondják, nem is hiába. Rigó uram, ugy látszik, napirendre tért a dolog fölött. Nem ugy azonban Bulzáné. A mellőzött asszony bosszút esküdött a csapodár menyecske ellen és bosszuját annak férjén tiltotta ki a minap ugy, hogy felgyujtotta Rigóék szénakazlát. Mire a tüzet észrevették, már elhamvadtt a széna. A gyujtogató menyecskét sem kellett sokáig keresni, mert sirva jelentkezett, önként.

— **Drága bot.** N. Tóth Lajos, p.-ladányi születésű napzamos a mult év december 22-én Hegedüs József p.-ladányi lakos bezárt tanyái háza ablakát beütötte s a szobába bemászva, onnan egy 40 fillér értékű botot elloptott. E tettéért tegnap a helybeli kir. törvényszék hat hónapi börtönre ítélte el N. Tóth Lajost, a ki bele is nyugodott az ítéletbe.

— **Betörő cigány suhancz.** Csáki János Görbe-utca 13. szám alatti lakásába, míg ő családjával együtt a Liba-kertben munkálkodott, ismeretlen tettes az ablakot betörve behatolt s 32 korona készpénzt és egy ezüst órát láncostól elrabolt. A rendőrség a legszigorubb vizsgálatot indította meg s így vizsgálati fogságba helyezett egy csavargó cigányfiút, H o r v á t Kálmán. Az elfogott suhancz ujja fel van hasítva — a mi alkalmasint az ablakbetörésből származik s nagymennyiségű pénzt találtak nála, bárha három hét óta foglalkozása nincs. Tagadja tettét.

— **A sárgaláz gyógyítható.** A mexikói kormány 100.000 dollár jutalmat tűzött ki a sárgaláz elleni gyógyszer feltalálására. Ezt a díjat, — mint a New-York-Herald párisi kiadása jelenti — egy elszárvos, dr. Augusto Bellinzaghi nyerte el, a kinek si-

került a sárgaláz elleni gyógyszert föltalálni.

A gyógyszer szerum alakjában fecskendezik be a beteg bőre alá. Bellinzaghi legelőször egy Hilpatiek nevű emberen próbálta ki találmányát. Az első befeckendezése után már elmúlt a betegséggel járó, koleraszerű hasmenés és négy fokozott erősségű adag befeckendezése után a hetedik napon a beteg teljesen meggyógyulva hagyta el a kórházat. A további kísérletek mind hasonló jó eredménnyel végződtek, egyetlen esetet kivéve, a mikor a betegség már nagyon előrehaladt stádiumban volt.

Bellinzaghi találmánya óriási jelentőségű, mert a sárgaláznak évente néhány százezer ember esett áldozatul.

x **Katonazene.** Márkus Jenő Dréher-sörresarnokának téli kertjében ezután minden **vasárnap este** hangversenyt tart a katonazenekar.

— **Tolvaj suhanczok.** Kányási Péter és Győrfi József b.-ujvárosi suhanczok a mult év december 19-én a Szauka István bezárt istállójának ajtaját feltörték s az istállóban levő nyitott ládából a Balog János kocsis tulajdonát képező egy nickel zsebórát és egy zsebkést elloptak. E lopásért a helybeli kir. törvényszék Kányási Pétert hat hónapi börtönre, Győrfit pedig három heti fogházra ítélte. A suhanczok belenyugodtak az ítéletbe.

x **Feltűnést keltő,** szép és divatos **uri divat** újdonságok érkeztek a közelgő **őszi idényre,** u. m. **romok férfi és fiu fehérneműek, gallérok, kézelők, kalapok, különleges nyakkendők, zsebkendők, harisnyák, esőernyők, illatszerek, uti bőröndök** stb. **Fekete Jakab** elsőragu uri divat, kalap, fehérnemű és cipő üzletbe. **Debreczen, főtér,** kistemplom mellett.

x **Osztálysorsjegy-érdekelteknek.** A „Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaság” Budapest (Gizella-tér, Haas-palota) az ország legnagyobb osztálysorsjegy-elárusító helye, jelentékeny előnyöket és messzemenő biztonságot nyújt. Az intézet sorsjegyeket eredeti áron (utánvétellel is) küld szét teljesen költségmentesen. Ezen előnyöknél fogva az intézet sorsjegyei a leggyorsabban fogynak el; ajánlatos tehát, hogy a megbízások mielőbb az intézethez beküldessenek.

x **Egy népszerű.** A Moll-féle francia borszesz és só által a betegeknek egy époly gyógyhatású, mint oleo szer nyújtatik köszvényes és csuzos bántalmaknál, sebeknél és daganatoknál. Egy üveg ára utasításal együtt 1 korona 80 fillér. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító által, Bécs. I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle készítmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával. (2.)

x **Szerencse a szerencsétlenségben.** Az életben már közmondássá vált, hogy a hol a legnagyobb a veszély, ott Isten keze legközelebb. Egy szerencsétlen kereskedő ugyanis jószívűsége alapján annyira lekötötte jóállásokkal a nevét, hogy a rokonainak adott szivességi váltók lejárván, azokat kénytelen volt beváltani s mivel a mostani rossz üzleti viszonyok mellett üzleti hitel megvonták, magakadt; egyszóval tönkrement. És pedig annyira, hogy esődtö kértek ellene hitelezői, sőt még vizsgálati fogságba is helyezték. A vizsgálat kiderítette, hogy a vagyonbukott kereskedő ártatlan s a sokat zaklatott ember alig várta, hogy a fogházból kiszabaduljon. Epen az nap, midőn kiszabadult volna, meglátogatta felesége, a ki összekuporgatott pénzen Török A. és Tsa bankházában vásárolt egy osztálysorsjegyet s szerencséjére egy nagy nyereményt ütött meg. A szegény, mások hibára folytán tönkrement családapá, visszanyerte becsületét, vagyonát, nevét és Török bankházának köszönhetette mindezt. Ezen bankház, melynek V., Váci-körut 4 ik sz. alatt főüzlete és IV., Muzeum-körut 11., továbbá VI., Erzsé-

bet-körut 54 ik sz. alatt fióküzletei vannak, amugy is ismeretes szerencséséről, figyelmes-ségéről és pontosságáról vevőivel szemben. — E czég mai mellékletére felhívjuk a figyelmet.

x Mezőgazdaság. A háziállatok fejlődése és erősödéséhez legelső kellék azoknak teljesen kielégítő egészségi állapota és ezt fentartani e szerint a gazda legfontosabb feladata. Eszközeink e czélra vannak és évek tapasztalatai a Kwizda-féle veterinar preparatumokra utalnak bennünket, melyeket Kwizda Ferencz János es. és kir. osztrák-magyar és román kir. udvari szállító, kerületi gyógyszerész Korneuburgban, Bécs mellett állít elő és ezek mint präservatív szerek messze az ország határan túl híresekké váltak. A kitünő hatás, mely a Kwizda-féle restitutions-fluidnak lovak számára sajátosága (ezen szer mint kitünő erősítő szer is bevált), továbbá a Kwizda-féle korneuburgi marhapor, mely mint marhapor általában, ugy teheneknél a tejelőképesség fokozása czéljából mindenütt legjobb sikerrel alkalmaztatik és minden a Kwizda Ferencz által előállított veterinar preparatumok a legfényesebben igazolják ezen czég világra szóló hírnevét.

Képes levelező-lapok legújabb és legnagyobb választékban csak a Csokonai-papirkereskedésben kaphatók.

x Humor és vigasztalás. Régi híres magyarázata a főnyereménynek az, hogy olyan nyeremény, a melyet mindig más üt meg. Van ebben a definícióban lemondás is, de több benne a humor. Különböző is sokat foglalkozik a humor a főnyereménnyel. Hiszen nem is kerülhet ki. Annak a nagy epedésnek nyomában, a mely a főnyereményt várja, okvetlenül meg kellett jelennie a maga vigasztaló tréfájával. Hiszen, nem mindenki üti meg a főnyereményt, mint a hogy nem is ütheti meg. Vannak melléknyeremények is, azoknak is kell, hogy gazdájuk akadjon. Sőt vannak olyan sorsjegyek is, a melyekre egyszer-másor nem jutott nyeremény. Hiszen azért a valószínűségnek üzte a sorolás és nem a bizonyosságé. Nos, azoknak a megvigasztalására, a kik ugyancsak remélték a főnyereményt, de nem ütték meg, siet a tréfálkozó humor. Az, a mely mocolyogva mókázik a csalódáson és nem temeti el a reménységet.

Ennek a sorsolási humornak elébb idézett mondása, az t. i., hogy a főnyeremény olyan nyeremény, amelyet mindig más üt meg, újabban valamelyes módosulásra szorult. Azóta t. i., a mióta az emberek már nem a teljesen vak kis lottón és nem is a szeszélyes ígérvény-nyel keresik a szerencsét, hanem az észszerűbb, kiszámítható osztályosorsjegyre várják a maguk főnyereményét. — Igenis, más nyert meg a főnyereményt, de igen gyakran csak olyankor, ha ez a más türelmes ember. Mert a türelmes már nemcsak rózsakortész, hanem a szerencse kovácsa is. Akárhány olyan ember van, a ki ujjal mutathat arra a „más-ra, a ki az ő főnyereményét megüti. Igenis az övét és nem a sorsolásban résztvevő többi száz-ezerért is. Mert a főnyeremény az ő sorsjegyére jutott, csak hogy a sorsjegy — már akkor nem az övé volt. Viszszaküldte, a miért a megelőző sorsjátékban még nem nyert rajta. Epen akkor lökte el magától a nyereményt, a mikor ez várakozott reá. A sorsjegy tehát más kézbe került, odakerült az a vagyon is, a mely mára küszöbünket surolta. Mi esztük be előtte az ajtót.

Hát igenis, olyan nyeremény volt a főnyeremény, a melyet más nyert meg. Nem a főnyeremény általában volt ilyen, hanem a dírekte nekünk szánt főnyeremény. Vajjon van-e az ilyen, speciális esetben is vigasztaló hatása a tréfának, a sorsolással mókázó humornak? Vajjon elfogadják-e azokat a vicceket is, a melyek a valamennyink reménységes főnyereményét tréfálják, az az ember, a kit nem ilyen kódos szeszélyben járó főnyeremény kerületget, hanem az igazi, a kézzel fogható? Ha igazán rózsát terem a türelmes, micsoda kegyetlen tövist termelt neki az a türelmetlenség! Olyant, a melynek a sebeire nem termett gyógyítgató humor.

Quirinus.

Holttest a tengeri közt.

— Rablógyilkosság a város határában. —

Debreczen, október 11.

Tegnap számunkban elsőnek adtunk hirt, hogy az ondódi határan az egyik eszöz kerületében egy kukoriczával megrakott gazdátlan szekeret talált, melynek istrángját a már öt nap óta ott ácsorgó lovak teljesen elrágta. A eszöz bejött a rendőrségre és jelentést tett a dolgról, ahol azt a parancsot kapta, hogy ő is kutasson a bitang jószágok gazdája után.

Lapunk zártakor jött be ujjalag a eszöz, hogy megtalálta a szekér gazdáját, — h o l t a n. Nem messze attól a helytől ugyanis, a hol a szekér állott, kutatni kezdett s egy

szürt talált a tengeri haj és csutkák között. Felemelte s meborzadva látta, hogy a szekér gazdája, Szilágyi István gazdálkodó feloszlásnak indult teteme feküdt ott, kinek fején fejsze által okozott mély seb tángott.

Vég h Gyula főkapitányhelyettes és az azonnal értesített vizsgálóbíróstól Hoffmann vizsgálóbíróval a eszöz vezetése mellett kocsin hajtottak ki a gyilkosság színhelyére.

A vizsgálatot a legerélyesebben megindították s kihallgatták az áldozattal közös háztartásban élő asszonyt. A gyanu arra a esavargó legényre irányul, a kit a gyilkosságot megelőző reggelen lovai mellé megfogadott, de a kit eddigelé a legszorgosabb kutatás daczára sem találnak.

A meggyilkolt gazdaember az előző napokban több szekér kukoriczát adott el, s azt következteti a rendőrség, hogy a szerencsétlenül járt ember rablógyilkosságnak esett áldozatul. Zsebében csak 14 krajczárt találtak.

A gyilkosságot — mint az orvosi vélemény igazolja — álmlában hajtották végre rajta.

Szilágyi Istvánnak a városban Eötvös-uteza 23 szám alatt volt lakása, a hol most három anyátlan árvát — kik közül a legidősebb hat esztendő — fosztott meg egyedüli támaszától a gyilkos.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai. —

A király itthon.

Budapest, okt. 13. A király ma reggel Gödöllőre érkezett.

A főrendiház ülése.

— Kiss Áron püspök korelnöksége. —

Budapest, október 13. Ma a főrendiház is ülést tartott, melyben Széll Kálmán miniszterelnök sajnálattal jelentette be az elnökség lemondását s felkérte Kiss Áron püspököt a korelnöki szék elfoglalására.

Kiss Áron püspök papi ornátusban foglalta el a korelnöki széket és felolvastatta a királyi kéziratokat. Mikor leszállott, élénken megélték.

Utána Ernuszt Kelemen főrendiházi alelnök diszmagyarba öltözve foglalta el az elnöki széket. Beszédében hangoztatta, hogy bár Csáky Albin gróf a törvénynek megfelelően kineveztetett a főrendiház elnökévé, mindazáltal, mint volt képviselő, a jelen ciklusban nem elnökölhet.

Ezután a tárgysorozatot vették tárgyalás alá.

A képviselőház ülése.

Budapest, október 13. A képviselőház mai ülésén Rátkay napirend előtt szóváltette az elvesztett törvényjavaslatot. Tallián Béla elnök újból igazolja az elnökség eljárását.

A megrendelési javaslatnál Polónyi, Major, Visontai beszéltek a javaslat mellett, mely után interpellációk következtek.

Letartóztatás a Vatikánban.

Róma, október 13. A vatikáni személyzetből letartóztattak egy embert, kit azzal gyanusítanak, hogy a tolvajokat ő vezette be az irodába. A lopás miatt különben eddig három letartóztatás történt.

Üti levelek párisi utamból.

VI.

Strassburgtól — Rheimsig.

A francia-német határra július 25-én éjjel értünk. Egy kis város képezi a határt, melynek egyik része német, másik része francia terület, a mennyiben egyik felét Deutsche, másikat Französische Avricourt-nak nevezik. Deutsche Avricourtba éjjelkor értünk. Egy élénk forgalmu vendéglő van a város végén, melytől a határ csak pár percnyire van. Betértünk. Az udvaron terebélyes hársak alatt vidám társaságra találtunk, melynek tagjai épen belépésünkkor gyújtottak rá a német diákok pajzán, de népszerű nótájára a Bienenhausra.

Voltak vagy 15-en és rövid idő mulva mind ott voltak körülöttünk. Egy kicsit nagyon is fenekére nézhetek a sörös kancsóknak, mert meglátszott a beszédükön, hogy valamikor nagy barátjai voltak a logikának. Olyan összevisszaságban zümmögtek ott körülöttünk, mint a méhek és bolondabbnál-bolondabb kérdéseket intéztek hozzánk. Az okosabbak buroknak gondoltak, de többszöri magyarázat után megelégedtek az ungarinnal is.

Persze, hogy le akartak itatni bennünket is, de mi egyáltalában nem tartottunk velök. Majd képes levelező-lapjainkkal hozakodtunk elő, azt persze vették és fizettek mint a köles. Némelyik már a pénzt sem ismerte. Közbe-közbe elkiáltotta magát némelyik, hogy: In meines Herzens Klause . . . a mire mennydörgésszerű visszhangként felelték a Bienenhaus ismeretes refrainjét. Az ember majd megsiketült ebben a pokoli zsvajban. Igy csak a német tud mulatni.

Fél kettőkor aztán elváltunk tőlük. A koresmáros, kinek a felesége állítólag magyar asszony volt s a ki maga is járt Magyarországon, dűledezve kísért ki a kapuig bennünket. Azon kérdésemre, hogy mindig így van ez nála, csak annyit felelt: „Was, sind wir nicht lustige Kerl, ha?“ „Gewiss, geiviss, aber die Ungarn sind noch lustiger“ — felelém. „Ja das glaub ich!“ — mondá jelentés szembunyorítással, mint olyan ember, a ki már tapasztalta, hogy „extra Hungariam . . .“

Ezen az eseten sokáig elgondolkoztam. Hogy lehetséges az, hogy ezen a területen, mely még 30 évvel ezelőtt francia föld volt s a mely egy köhajtásnyira fekszik még most is a francia határtól, ilyen igazi, hamisithatatlan németiséget találjon az ember, mely nemzetének szokásait, jellemét oly híven megőrzi.

Hogy van az, hogy nálunk a határszálen lakó magyarság, az egy székelység kivételével, mind elnémetesedik, eloláhosodik és elhorvatosodik.

Bizony megtanulhatnánk a nemzetfenntartási eszközöket tőlük mi is és jobban elkenesegülnénk annak az áradatnak, mely a magyar szigetet morzsáknaként hordja szét. A francia finánczoknak minden este kell hallgatniok kedves szomszédjainak sörizü énekét.

A határon szerencsésen átesusztunk, csak Erdei nagy vadásztörén akadt meg a fináncz szemé. Azt hitte a jámbor, hogy valami anarkista merényletre készülünk vele. Beszél is egy csomót ott, a miből édes-keveset értettünk, míg végre azt mondjuk Erdeinek: „Ugyan mutasd meg már a marhának, hogy mire való“. Evvel a szóval mondtuk, ugy sem érti, nekünk meg sörnyen jólesett ilyen díszítő jelzőket használni a közigazgatás eme tisztviselőivel szemben. Mikor aztán Erdei megmutatta, hogy hogyan

kell avval a szalonnát enni, kapitulált a pénz és kinyitotta a sorompót.

Meghatottan léptünk át a francia földre. Nyelvét nem tudtuk, szokásait, népét nem igen ösmertük s így új világ volt ránk nézve. Piszkos, rongyos falvai közt egykedvűen bandukoltunk és napról-napra elkeseredettebbek lettünk. Ugyszólván kerültek az embereket, olyannyira, hogy Strassburgtól egészen Párisig egyetlen egyszer sem háltunk fogadóban, emberek közt, hanem kint a mezőn, búzában, rozsbán, szénában, néha csak az országút mellé dülünk le.

Igy jutottunk el Nancyig. Ezen város határán történt az a kis incidens, mely annak idején oly nagy port vert fel. Tizenkét órán jóval túl volt már, midőn Nancy alá értünk. A fogadóktól irtóztunk és így csak az országút mellett, egy fa alatt telepedtünk meg, azzal a szándékkal, hogy egy kicsit aludván, korán reggel bemehezzünk a városba. Alig fekszünk le, a szomszédos fa mögül gyanus mozgást hall Rác, oda siet és nagy bámulatára 3 megtermett csavargót lát a fűben lapulni, a kik szemmel tartottak minket. — Rögtön szólt nekünk, mire azok felkászolódtak és odajöttek hozzánk.

Nem tudom, minek gondoltak bennünket, de viselkedésük nem épen barátságos volt. Mindegyikünk mellé állt egy és erősen vizsgált. Mi ketten Erdeivel feküdtünk és teljes egykedvűséget színleltünk. Pedig úgy forrott valami bennem, ökleim göresösen összeszorultak és támadást vártam. Nem féltém. Az a sok keserűség és csalódás, mely Franciaországon ért, fásultta tette szívemet. A botom mellettem volt. Épen felkelni akartam, nem jó szándékkal, azt beismerem, mert szerintem ilyen eseteknél a támadónál van az előny. Egy jól irányzott ökölcsapás vagy egy hatalmas ütés a fejre erős füttykösömmel, talán örökre elnémította volna azt a kapezabetyárt, de hát még idejében elneszeltek. Alig szóltak kettőháromat hozzánk, de mi azt sem értettük. Mi aztán tanácsot tartottunk és Rác indítványára, aki attól félt, hogy társaikkal jönnek majd vissza, távolabb kerestünk menhelyet.

Reggel aztán bementünk Nancyba. keleti Franciaország metropolisába. Szép középületei, monumentális szobrai érdekelték. A boldog emlékezetű Carnot szobra is ott látható, nem messze Thiersnek, a nagy államférfiúnak szobrától. Babérkoszoru díszlik a szobrok talapzatán, ami kegyeletes honfiainak dicséretére válik.

Nancyban egy kis murit is csaptunk s a menün egy mindedig ismeretlen ital is szerepelt, melynek francia neve: „limonade gazeuse.” Nagyon hasonlít a pezsgőhöz, de nem ár tekintetében, mert üvege 15—20 kr. Borral vegyítve felséges üdítő ital s a jó kedvet nagyban elősegíti. Egyébként pezseg akár csak a borszéki víz és ló akkorát, mint egy gyorstüzelő ágyu. Ez utóbbi tulajdonságát kézzelfoghatólag is megtapasztaltuk, mert a midőn dugójának drótkötélkét levágtuk, dugóját majdnem a mennyezetig löve, minket másodizben is megkeresztelt.

Estefelé volt, midőn kifelé indultunk. Alig megyünk 5 kilométert, midőn egy vándor ember dohányt kér tőlünk, németül. Dohányunk nem volt, mivel mind a hárman nem dohányzók valánk, de azért csak előkerült Erdei batyujából egy kurta szivar, melyet át is adott neki, nagy hálálkodások közepette. Beszédbe elegyedtünk aztán vele és kedélyesen csevegtünk. Mindenki különösnek láthatja ezt a nagy bizalmasságot az

előző estéli kaland után, de hát olyan jóképű ember volt és olyan elgyöttrődöttnek nézett ki, hogy megesett a szívünk rajta. Poseni lengyelnek mutatta be magát. Németország-ból jött és Párisba készült. Három nap óta kenyérnél egyebet nem evett, a mit alig tudtunk elhinni. (Később nekünk is volt részünk benne.) Adtunk neki egy kis elemőzsiát és aztán együtt haladtunk Toul felé. Utközben mindinkább meggyőződünk, hogy nem közönséges emberrel van dolgunk. Olyan szépen beszélt, hogy öröm volt hallgatni.

Különösen szeretett mirőlünk, magyarokról hallani egyet-mást és nagy gyönyörűséggel hallgatta a Kossuth nótát és a szebbnél-szebb magyar dalokat, melyeket nagy kedvvel énekelgettünk az uton, hármasban.

Aznap este vele aludtunk, még pedig kint a mezőn. Alkalmos kérékre találván, jóízűen elaludtunk. Másnap újra vele együtt gyalogoltunk. Lassabban járt, mint mi, s azért én, a ki vele voltam, elmaradtam társainktól. Mindenfelől beszélgettünk utközben.

Eleinte tartózkodó voltam, mert azt hittem, hogy titkos rendőr, vagy hogy az idegen legió számára akar megszerezni bennünket, de mitán elmondta élettörténetét, inkább én adhattam volna fel, mint ő minket. Lengyel származása volt és szülei előkelők lehettek. A VII. gimnasiunból valami orosz-ellenes hazafias tüntetés miatt kicsapták. Világnak indult és változó körülmények közt élt.

Mivel hat élő nyelven beszélt egész folyékonyan, jól ment sora. Egy hosszas betegség miatt azonban elvesztette állását és azóta nem tudott zöld ágra vergődni. Nagy elkeserődéssel beszélt a francziákról, mint a világ legzöszbő népéről. Saját szemmel láttam, miként utasította ki a szabadságszerető és oroszbarát francia a falat kenyeret kérő lengyelt, kinek nyomorúsága még minket is meghatott. Bizony elvesztettek előttünk értékeket azok a hangulatos és magasröptű frázisok, melyeket a francia népről unos-untalan hall az ember.

Nem igaz abból egy szó sem. Kiveszett abból a népből az erkölcs olyannyira, hogy a szeretet sem tud a szívébe férközni, amely pedig az embernek emberi tulajdonságot ad. Ha minket utasítottak ki, azt hoztuk fel mentségül, hogy nem tudjuk a nép nyelvét, hát azért van úgy, de ez a becsületes lengyel úgy beszélt, mint egy született francia, azonkívül még orosz lengyel is volt. Bizony sokat megértettem ezen pár nap alatt, a miket addig még feltételezni sem mertem.

Élég nagy egyhangúságban haladtunk egy nap úgy, mint a másik nap. A gyümölcsök korszaka volt, alma, szilva, körte, meggy egyaránt kínálkozott. Ki is vettük a részünket benne, de nem pénzen vettük, se nem loptuk, hanem az országútról szedtük. Az volt a mi asztalunk jó ideig. Naponta két font kenyér, hozzá gyümölcs, a mennyi csak kellett s a tetejébe majdnem posványos kúti víz; ez volt a menünk. A lengyel ember persze velünk volt. A világról mit se tudtunk. Lapokat nem olvastunk s így szegény Umberto király gyászos esetéről sem tudtunk semmit. Azért hozom fel pedig épen ezt az esetet, mert ehhez némi esemény is fűződik, a mely aligha fogja emlékezetemben az augusztus 2-dikát elhomályosítani.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

A Debreczeni Kereskedelmi Csarnok jegyzései.

Debreczen, okt. 13.

Piaczi árak 50 kgr.-ként koronákban:

Buza	uj. veres minőség	77	6.65—6.75
"	"	78	6.75—6.85
"	"	79	6.85—6.95
"	"	80	6.95—7.05
"	sárga	78	6.70—6.80
"	"	79	6.80—6.90
"	"	80	6.90—7.—
Rozs	uj	71/72	6.30—6.40
"	"	73/74	6.35—6.45
Árpa	"	"	5.35—5.45
"	(jobb)	"	5.75—5.85
Zab	"	"	5.30—5.40
Tengeri	"	"	6.50—6.60

KÜLÖNFÉLÉK.

* **Háromlábú nyul.** A Vadászlaponak írja egyik olvasója a következő érdekes tapasztalatot:

Szeptember 21-dikén kinn vadászva, kutyám egy nyulat vert fel, mely jó gyorsan jött felém. A mint közelebb jött, észrevettem, hogy három lábon szalad, de azért ép oly jól és biztosan, mintha négy lába volna. Bár nem volt szándékom nyulat löni, mégis meglőttem és mikor felvettem, láttam, hogy jobb első lába egyáltalán hiányzik. A lapoczkacsont megvolt, azonkívül még egy kis izület, de ez kívülről teljesen bőrrel és szőrrel volt borítva és a mellhez úgy oda nőve, hogy csak hosszas tapogatódzás után tudtam felfedezni. A nyul fiatal süldő volt és nem hiszem, hogy a lábát külső sérülés folytán vesztette volna el, hanem azt vélem, hogy születéstől fogva ilyen abnormis volt.

* **Czafolat.** Író: Ez a szemtelen kritikus azt állítja, hogy a darabomat elejétől fogva végeig kifüggyölték.

Ismerős: Hát nem igaz?

Író: Persze, hogy nem igaz. A harmadik felvonásban már csak magam voltam a nézőtérén. Én meg csak nem füttyöltem?!

* **Különös medveadászat.** Az abruzói herceg, ki a minap tért haza északsarkai utazásából, érdekes epizódot beszélt el élményeiből egy római újságírónak. Mikor hajója, a Stella Polare a jég közé szorult, az expedíció tagjai sátorot ütöttek a jég hátán s medveadászattal töltötték az időt. Egy alkalommal a herceg épen sátorra előtt sétálgatott, amikor észrevette, hogy egy hatalmas jegesmedve közeledik feléje. Azonnal beszaladt a sátorba, de nem félelemből, hanem a fotografáló gépeért, melyet néhány perc múlva fel is állított szemben a czammogva közelgő medvével. E közben odakiáltott a közelben álló matrónának, hogy vegye célba a medvét. A matróna nyomban el akarta sütni a puskáját, de a herceg rákiáltott:

— Még ne! A kép még nem elég tiszta.

Mikor aztán a medve egy pillanatra megállt és farkasszemet nézett a fotografáló géppel, a herceg felkiáltott:

— Tüzelj!

Ebben a pillanatban eldőrdült a lövés és a hatalmas maczkó élettelenül rogyott össze a havon. Fotografája pompásan sikerült.

* **Nem fél.** Mama: Kis leányom, nem félsz te, midőn egyedül hagylak itthon a cseléddel?

Janka: Oh nem, mamácskám, mert akkor rendszeren eljön az őrmester bácsi és vigyáz reánk.

„Henneberg-selyem“

Csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendelik.

fekete, fehér és színes 45 krtól 14 forint 65 krajczárig méterenként — egész ruhák s blousoknak való! — Mindenkinek postabér és vámmentesen, házhoz szállítva. Minták postafordultával küldetnek.

Henneberg G., selyemgyáros, Zürichben.

Cs. és kir. udvari-szállító.

* **Rossz esztendők** A múlt században különös végzet fűződött minden évtized hatodik esztendejéhez. 1816-ban országszerte nagy éhség volt, a gabona a szakadatlan sok esőtől kirohadt. 1836-ban elfagyott minden; 1846-ban és 1856-ban egyforma szűk termés, nagy drágaság volt, szárazság és konkoly pusztított, úgy hogy ritka helyen lehetett kapni vetnivaló gabonát s egy véka rozs ára 30 forint volt. 1866-ban háborus idők voltak és nagy fagyok jártak. 1876-ban a termés nagyon rosszul fizetett s az árvek sok vidéket egészen tönkretettek. 1886-ban nagy és hosszú tél volt s nagy szelek jártak, szűk termés volt, se kukorica, sem más gabona nem termett, a községek a kormánytól kaptak vetőmagot kölesön. 1896-ban a gabona üszkös volt és sok jégverés és fehőszakadás pusztított mindenfelé.

* **A logika.** Feleség: Mondd csak, Aladár, mi az a logika?

Férj: Az, a mi minden nőnek hiányzik főleg neked.

Feleség: Ugy? Hát akkor a logika voltaképpen az az őszi kalap, a melyet tegnap a kirakatban láttunk.

REGÉNY.

A „Világ Szive“.

— Regény 2 kötetben. —

Angolból fordította: **Krampera János.**

(Folytatás.)

114.

Felvezettek minket a lépcsőn, azután le a keskeny sikátorokon, míg csak a lámpák által világított terembe nem értünk. Itt aztán ennivalót hoztak számunkra s bezárván az ajtót, magunkra hagytak.

Soha sem volt még annál az éjszakánál rosszabb éjjelem. Bármennyire kívántam is az alvást, az álom elkerült, csak hánkolódtam párnáimon s elgondolkoztam rajta, vajjon milyen ágyban fogok pihenni holnap, ha a Szív Szanktuáriumban a Tanács elé állunk és Nauha tanubizonyoságot hoz ellenünk. Eszembe jutott az oltár alatti üreg s folyton hallani véltem a mélyében zúgó viz zaját. Amint többször mondtam már, nem rettegtem a haláltól, de óh! rettenetes volt csak elgondolnom is, hogy hazugság miatt érjen el vesztem, kivált ha meggondoltam, hogy a sennort is én hoztam ide, hogy megossza velem sorsomat.

Ilyen tündések közt vergődtem, mielőtt a vastag falon át is meghallottam, hogy odaát egy női hang siránkozva jajgat. Felugrottam ágyamból s a nagy terembe siettem, hol a lámpák még mindig égtek. Mayát találtam ott, nem volt rajta egyéb éjjeli pongyolájánál, alá s fel járkált a teremben, tágra nyílt szeméi rémülettel voltak tele:

— Mi történt? — kértem, megállítva őt s amint ezt kimondtam, bejött a sennor is.

— Álmodtam, — dadogá. — Rettenetes álomom volt! Azt álmodtam, hogy atyám jött hozzám és — ki sem tudom mondani — a gyermek — fiam — és ezzel összerogyott.

— Tele van ez a hely rossz emlékekkel, szegénynek pedig nagyon meg van az ereje rendülve — szólt a sennor, mikor már valamennyire életre hoztuk. — Jere vissza, édes feleségem, feküdj le és aludjál tovább.

— Aludni! — szólt az asszony, — alig hiszem, hogy valaha még álom jöjjön az én szemeimre, pedig ha ébren maradok, érzem, hogy megőrülök. Oh! az a látomás! Igaza volt Mattainak, átka nagyon is megfogott engem!

Pár óra múlva újra összegyűltünk a nagy teremben. Maya nem szólt álmaról semmit, de arezáról láttam, hogy nem felejtette el. Ettünk valamit, jobban mondva magunkba erőltettük az ételt, azután pedig néma csendben maradtunk, míg csak kinnem nyílt az ajtó s Dimas néhány paptársával

be nem lépett rajta. Társainak intett, hogy maradjanak vissza, ő maga hozzánk jött s jó indulattal üdvözölt.

— Sajnálom, — szólt, — hogy újra ebben a sötét fészekben kell ülnötök, de e részben nem tehetek semmit, mert én is csak szolgálja vagyok a Tanácsnak, az adott utasítások pedig szigorúak. Félnék, hogy eltűnne a gyermek, ha szabadlábban hagynának titeket.

— Csakugyan nemsokára el fog tűnni, — mondá Maya, — ha még sokáig ebben a sötétségben tartjátok. Már is szenved és kínódik, egy hét alatt pedig tönkre megyen.

— Ne félj semmit, Lady, fogságotok nem lesz hosszú, mert még ma éjjel, a Vizek áradásának éjjelén, a Tanács elé állítanak a Szanktuáriumban, hogy számot adjatok a bűnről, melyet elkövettek, midőn el akartátok hagyni az országot.

— Nem vádolnak mással? — kérde Maya.

— Nem, Lady, a mennyire én tudom. De hát mivel is vádolnának?

— S vajjon mi lesz a Tanács ítélete?

— Nem tudom előre megmondani, de azt hiszem, nem akarnak irányotokban tulajdonságos szigort használni. Ha pedig a vád, a melylyel Nahuát illetitek, igaznak bizonyul, nagyot fog lendíteni ügyeteken. Azt hiszem, bizonyos tekintetben elnézők lesznek a bírák irántatok.

— Milyen tekintetben? — kérde Maya.

— A törvény betűi szerint szökésért mindannyian halállal vagytok büntetendők, kivéve talán tégedet, kinek, mint a Szív született Urnőjének, okkal-móddal szabadságodban áll a kimenetel. De ugy lehet, a Tanács nem fogja a legsúlyosabb büntetést alkalmazni. Talán megelégszik azzal, hogy esküjüket vévén, elküldi őket az országból, a helyett, hogy éltüket elvonná.

(Folyt. köv.)

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 16.

Bérletszünet IV.

Holnap, vasárnap, okt. 14-én két előadás:

Délután 3 órakor, félhelyárakkal:

Az állatszelistőnő.

Énekes bohózat 3 felvonásban.

Este 7 és fél órakor, rendes helyárakkal, bérlet-szünetben először:

Az anyaföld.

Eredeti népszínmű 3 felvonásban. Irta: Géczy I.

SZEMÉLYEK:

Sólyom	Bartha L.	Ispán	Karacs Imre
Zsuzsanna	Breznyay A.	Hadmagy	Pataki Béla
Boriska	Perényi M.	Falubiró	Gsátár Gy.
Erő	Odry Árpád	Banya Agnes	Szigeti L.
Aszter	F. Kállal L.	Tecza	Szabó Irma
Mihály	Péchy L.	Susták	Sziklay M.
Bence	Tanay Fr.	Sustákné	Kiss Irén

Színházi műsor.

Hétfőn, okt. 15-én, bérlet 13. sz. „A“
Az anyaföld, eredeti népszínmű 3 felvonásban.

Keddén, okt. 16-án, bérlet 14. sz. „B“
Bibliás asszony, operette 3 felvonásban.

Szerdán, okt. 17-én, általános bérlet-szünet, *Könyves Kálmán*, történelmi dráma 5 felvonásban.

Csütörtökön, okt. 18-án, bérlet 15. sz. „C“ — *Bocaccio*, operette 3 felvonásban.

Pénteken, okt. 19-én bérlet 16. sz. „A“ — *Bocaccio*, operette 3 felvonásban.

Szombaton, okt. 20-án, bérlet 17. sz. „B“ — *Othello*, tragédia 5 felvonásban.

Vasárnap, okt. hó 21-én, két előadás délután három órakor félhelyárakkal *Kis szökevény*, operette 3 felvonásban. Este 7 és fél órakor rendes helyárakkal, bérlet-szünet, először: *Muzsai bankó*. Eredeti új népszínmű 3 felvonásban.

Laptulajdonos: a Csokonai-nyomda.

MINDENMŰ

ISKOLAI SZEREK

RENDRIVÜL NAGY VÁLASZTÉKBAN ÉS
LEGOLOSÓBBAN A

**CSOKONAI PAPIR-
KERESKEDESBEN**

KOSSUTH-UTCZA 13. SZ. ALATT
SZEREZHETEK BE.

UGYANITT

ISKOLAI KÖNYVEK KÖTESE

LEGOLOSÓBBAN ELVÁLLALTATIK.

NYILT-TÉR*).

Nyilatkozat.

Tisztelettel felkérek mindenkit, hogy kiskoru Dezső fiainak semminemű hitelt ne nyújtson, mert adósságait ki nem fizetem.
Debreczen, 1900. okt. 12.

Pruzsinszky Károly,
kir. erdőfelügyelő.

Kardos László

Kossuth-utcán

tisztelettel meghívja a nagyérdemű közönséget

őszii és téli ujdonságai

megtekintésére.

Szép ujdonságok a többek között a női fehéreműek, valódi Jaeger áru, mely a mosásban nem ugrik össze flanellek női ruhára, divatos ajour zsebkendők, színes és fehér asztalterítékek, szőnyegek, brassói pokróczok, fehér és színes ablak-függönyök, Storok, drapériák, butorszövetek, ágy- és asztalterítők, szőr- és selyempaplanok, harisnyák egyszerű és divatos mintákkal, fehér- szőr- és selyemszoknyák, vásznak és kész kelengyék stb.

Kifogástalan áru és határozott ár.

A tisztviselőkar szabályszerű kedvezményben részesül.

30 kr.

egy kilo finom
csemege szőlő,

22 kr.

egy kiló édes
homoki bakar

3—4 kilós kosarakban

Szabó Lajos Fiai

czégnel.

— Debreczen, Tisza-palota. —

*) Ezen rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

ERZSÉBET SZŐLŐTELEP.

Szőlővessző eladás.

A gróf Degenfeld József és dr. Balkányi Miklós urak tulajdonát képező „Erzsébet” szőlőtelep kitűnő minőségű fajtisza szőlővessző terméséből ez évben mintegy 500,000 darab eladó és pedig:

I. Két éves gyökeres.

Olasz rizling, kadarka, oportó, nagyburgundi és kövidinka őszi szállításra ezrenként 20 korona, 1901. tavasszal átvéve, ezrenként 22 korona.

II. Sima vessző.

Olasz rizling, kadarka, oportó, nagyburgundi, kövidinka, ezerjő és zöld szilváni őszi szállításra ezrenként 5 korona, 1901. tavasszal átvéve, ezrenként 7 korona.

III. Csemege szőlővessző.

Fehér és piros chasselas és passatutti őszi szállításra ezrenként 10 korona, 1901. tavasszal átvéve, ezrenként 12 koronáért.

Nagyban vásárlásnál 10% engedmény.

A megrendelés eszközölhető az „Erzsébet” szőlőtelep irodájában Debreczen, Kossuth-utca 32.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban Kossuth-utca 13.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban Kossuth-utca 13.

Értekezni Kossuth-utca 13. szám alatt, a Csokonai-papírkereskedésben.

Két jó igástó,
szekér, lószerszám és többféle gazdasági eszköz eladó. Eötvös-utca 11. sz.

Kis üzletbe
alkalmas bolti állvány olcsón eladó. Eötvös-utca 11. sz.

Eladó
egy hosszú, fiókos íróasztal, iroda számára. Értekezni Kossuth-utca 13. szám alatt, a Csokonai-papírkereskedésben.

Pinczo,
mely üveges borok be-raktározására igen alkalmas, Kossuth-utca 13. számú háznál kiadó. Értekezni ugyanott.

Kérem!

Kisértse meg Ön a kiválóságáról általánosan ismert

„Helm“-féle cacao

és

„Helm“-féle csokoládét,

Fabriks-Mark.

melynek legtisztább és legolesőbb voltáért maga a hollandiai gyár kezekedik. Kapható minden jobb fűszer- és csemegekereskedésben.

Női divatterem áthelyezés.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű hölgyközönséget, hogy

női divattermemet,

folyó hó 10-étől

Eötvös-utca 13. szám alá

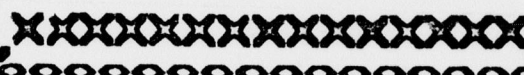
(saját ház)

helyeztem át,

Becses pártfogásukat továbbra is kérve

maradok tisztelettel

Balla Mihályné.

Pártoljuk a hazai ipart!

Első debreczeni fésűgyár

Kandia-utca 15. szám.

Ajánlja a legjobb ökor- és bivalyszaruból készített fésűiből dusan berendezett raktárát a n. é. közönség szives megtekintésére.

Készít továbbá minden szaruból előállítható tárgyakat a legjutányosab árak mellett.

Ismét eladóknak megfelelő engedmény!

Ugyanitt egy — a gépkezelésben teljesen jártas — magyar illetőségű szakember azonnal alkalmazást nyer.

Elsőrendű hazai szakerőktől!

Olcsóbb és tartósabb az öntvényeknél.

KLYTHIA- a bőr ápolására RIZSPOR

az arczsín finomítására és szépítésére.

Legelőgásabb tolette-, bálí és salenpor, fehér, rózsaszín vagy sárga. Vegyészileg megvizsgálva és jónak találva

Dr. POHL J. J. cs. és kir. tanár által Bécsben.

Elismerő nyilatkozatok a legjobb körökből vannak minden dobozhoz csatolva.

Taussig Gotlieb

os. és kir. udvari tolette-szappanok és illatszerek gyára Bécs.

Főraktár: Bécs, I., Wollzeile Nr. 3.

Kapható Debreczenben a legtöbb illatszere- és gyógyszerüzletekben és gyógyszerárúházaiban.

Halmágyi Sámuel legnagyobb női- és gyermek-felöltők áruháza.

Megérkeztek!

az őszi és téli idényre feltűnő nagy választékban a legujabb

Kabátok,	Utazóbundák,	Kabát és	Collier, Boak,	Övök,
Gallérok,	Bakfischkabátok,	Costümök,	Selyem és flanel	Nyakkendők stb.
Paletok,	Leányköpeny,	Muff, Sapka,	Ingbluzok,	

és feltűnő olcsó szabott árakban lesznek eladva.

Kwizda Ferencz János
 os. és kir. osztr.-magy., román kir. és belga fejed. udv. ezál-
 lító, kerületi gyógyszerész **Korneuburg**, Bécs mellett.
 8 arany-, 19 ezüst-érem, 80 dísz- és elismerő oklevél.

Kwizda féle Korneuburgi marha tőpör

Állatorv. diáktól szor lovak, marhák és juhoknak. Közel 50 év óta a legtöbb istállóban használatban étvágyhiánytól, rossz emésztéstől, valamint teheneknél a tej javítása és a tejselőképeség fokozása céljából. Egy doboz 1 kor. 40 fill. fél doboz 70 fill. Valódi csak a főtől védjeggyel, és kapható minden gyógyszerüzemben és droguakereskedésben.

Gyors és biztos segély gyomorbetegek sőgek és azok utóbaiban!

A legjobbnak bizonyult HÁZISZER, mely az emésztést szabályozza, rendes vérkeringést eredményez, a megromlott és hibás véralakítást eltávolítja (a ml az egészség főfeltétele), gyorsan és biztosan megszünteti a gyomorbajt és p. étvágytalanságot, savanyu felbőgőst, hányást, ingeret, gyomor és hasbántalmat, gyomorgörcsőt, vértelenséget, hámorholdakat, női bántalmakat, bébajokat, a már 40 év óta jónak bizonyult

Dr. ROSA-FÉLE BALZSAM

Kiváló fájdalomcsillapító, antiseptikus, gyógyító és a hegedést elősegítő szer.

Minden gyulladás, seb és teljes gyógyítása biztos sikerrel jár, a női mell gyulladásánál, tejrekedés és keményedésnél, a gyermek oltásánál, tályogok, vérkelések - pokolvar - agyveresedések, továbbá kördíngenyedés és ugynevezett körömméregnél a kézben és lábujjakon, keményedések, dagasztásoknál, mirigydagasztásoknál, hóltetem képződéseknél stb. 50 év óta bevált

PRÁGAI HÁZIKENŐCS

FRAGNER B. gyógyszerész Prágában 203-III.

Az emésztés minden munkáját új életre sarkentő és egészséges és tiszta vért szerez, különben is biztos és megező földön híres bevált háziasszer.

A gyógyulás fájdalom nélkül halad a kemény hűsítő hatás alatt.

1 üveg 50 kr., kettős üveg 1 frt. Postán 20 krral drágább.

Dobozban 35 krrával. — Postán 6 krral drágább.

Figyelem! Mindenki csak az eredeti készítményt kéri a prágai Fragner B. gyógyszerüzemből és figyeljen arra, hogy a Dr. Rosa balzsam csomagolás minden részén az itt látható kereszt védjegy lágyon; a prágai házi kenőcs csomagolásán pedig a jobb oldali látható három szögletes védjegy.

A ki egy utánzatot talál és nekem bejelenti, jutalmat kap!

Elismerő levelek ezzel rendelkezőkre állnak.

Raktárak Budapesten: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerüzében. **EGGER A.** gyógyszerüzében. Debreczenben kaphatók: **Dr. Rotschnek V. Emil, Mihalovits István és Tóth Béla** gyógyszerészeknél.

Főraktár a készítőnél **FRAGNER B.** os. és kir. udvari szállítóval, a fekete sas gyógyszerüzében Prágában a Spornert-utca sarkán 203. szám.

Hirdetmény.

Ezennel közhirrre tétetik, hogy miután a **Magyar Királyi Pénzügminiszterium** ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (VII. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a felárusítóknak elárusítás végett kiadattak. — A **Magyar Kir. Pénzügminiszterium** által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Sorsolási Terve.

Hetedik Sorsjáték. **100.000 sorsjegy, 50.000 nyeresemény.**

Első osztály Betét 12 korona		Második osztály Betét 20 korona		Harmadik osztály Betét 32 korona		Hatodik osztály Betét 24 korona	
Huzás: 1900. nov. 15. és 16.		Huzás: 1900. decz. 12. és 13.		Huzás: 1901. január 8., 9. és 10.		Huzás: 1901. márczius 19-től április 15-ig.	
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Legnagyobb nyeresemény szerencsés esetben Korona 1.000,000 (Egy millió)	
1 „	70000	1 „	70000	1 „	80000		
1 „	20000	1 „	25000	1 „	30000		
1 „	10000	1 „	10000	1 „	20000		
1 „	5000	1 „	5000	1 „	15000		
3 „ 2000	6000	3 „ 3000	9000	3 „ 10000	30000		
5 „ 1000	5000	5 „ 2000	10000	5 „ 5000	25000		
8 „ 500	4000	8 „ 1000	8000	8 „ 2000	16000		
30 „ 300	9000	20 „ 500	10000	10 „ 1000	10000		
50 „ 100	5000	60 „ 300	18000	70 „ 500	35000		
2900 „ 40	116000	3900 „ 80	312000	4900 „ 130	637000		
3000 nyer. Korona	240000	4000 nyer. Korona	477000	5000 nyer. Korona	898000		
Negyedik osztály Betét 40 korona		Ötödik osztály Betét 32 korona		A melyik ezen 480 nyeresemény közül utoljónak húzzatik ki, kapja a jutalmat.			
Huzás: 1901. február 6. és 7.		Huzás: 1901. február 27. és 28.					
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona				
1 „	90000	1 „	100000				
1 „	30000	1 „	30000				
1 „	20000	1 „	20000				
1 „	15000	1 „	15000				
3 „ 10000	30000	3 „ 10000	30000				
5 „ 5000	25000	5 „ 5000	25000				
8 „ 2000	16000	8 „ 2000	16000				
10 „ 1000	10000	10 „ 1000	10000				
70 „ 500	35000	70 „ 500	35000				
3900 „ 170	663000	3900 „ 200	780000				
4000 nyeresemény Korona	934000	4000 nyeresemény Korona	1061000				
30000 nyer. és jutalom Korona 9550000							

Az I. osztály huzása 1900. november hó 15. és 16-án tartatik meg. A huzások a **Magyar királyi ellenőrző hatóság** és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a huzási teremben (IV., Eskü-tér, bejárat a Duna-utca felől). — Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi elárusítóinál kaphatók.
 Budapest, 1900. évi október hó 14-én.

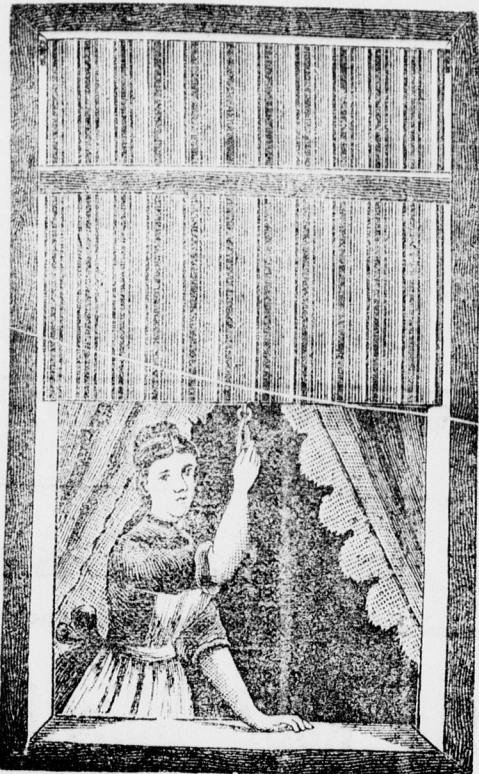
Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.
 Lónyay. Hasay.

Csonka Dániel

Önműködő

ablak görbügöny felszerelő

DEBRECZEN, Kossuth-utca 25.

Tartóssáért kereskedem.

Ezen szerkezetet egy 5 éves gyermek is kezelheti.

Czélyszerűsége, olcsósága, tartóssága és kényelmességénél fogva felülmúlhatatlan. A rudak önműködése által az eddig előfordult kellemetlenségek, mint egyoldalú felhuzás, a zsinórok összegömbölyödése vagy azok elszakítása teljesen ki van zárva.

A redőny tejszín szerinti magasságban megáll, mindenkor teljesen és simán gördül fel, a mi a szövet tartósságára nézve igen előnyös.

Az amerikai redőnyrud bármily ablaknál alkalmazható, a rud be- vagy kiakasztása felette egyszerű és egy peronnyi idő alatt eszközölhető.

Teljes tisztelettel

Csonka Dániel.

Nyilvános kijelentés.

Alulírott arczkép-műintézet, hogy megmenekedjen művészileg és jelesen iskolázott arczképfestői elbocsátásának kellemetlenségétől és hogy ezeket tovább foglalkoztatni tudja, rövid időre és csak visszavonásig elhatározta, hogy minden haszon és nyereség elérése nélkül szállit

csak 15 koronáért egy arczképet életnagyságban

(mellkép)

gyönyörű elegáns barokk-kerettel,

melynek legcsekélyebbre becsült értéke is 60 korona.

Akinek tehát szándéka van saját vagy neje, gyermekei, szülei, testvérei, elhalt rokonai vagy barátjai arczképet elkészíttetni, csak az illető fényképét (mindegy akárminő állásban van felvéve) kell beküldeni és 14 nap alatt megkapja az arczképet, melytől a legnagyobb mértékben el lesz ragadtatva és meglepetve.

Az arczképhez való láda saját árban számíttatik fel. Megrendelések — melléklésével a fényképnek, mely az arczképpel együtt sértetlenül visszaküldetik, — utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése mellett fogadtatnak el.

A kítűnő, művészi kivitelért és természetű hasonlatosságért kezességet vállalunk.

Az elismerő és köszönő levelek száza nyilvános betekintésre kívánatra bárkinek bérmetve megküldetik.

Arczkép-műintézet

„KOSMOS“

Wien, VI., Mariahilferstrasse 116. szám.

Varga Pál

ezimbalmgyártónál a ki czimbalmot vesz

ingyen fog megtanulni ezimbalmozni

a nála megjelent ezimbalom iskolából, tanár avagy tanítás segélye nélkül a ki egy héten csak egy órát is áldozhat rá naponként és nem képes felfogni, annak kötelességek visszatérni a czimbalom vétel árát hiány nélkül.

Üzlet: Budapest, VIII. ker. Rókk Szilárd-utca 3. szám, a népszínház mellett.

Képes vagy árjegyzéket ezimbalmokról ingyen küldök.

RONCEGNO

a legerősebb természetes arsen és vastartalmu

ÁSVÁNYVIZ

a leghírnevesebb orvosi tekintélyek által ajánlva

anémia, chlorose, bőr, ideg- és női bajoknál, mocsárláz stb.

Az ivó-kúra egész éven át használtatik.

Raktárak minden ásványvizkereskedésben és gyógyszerárban.

AZ ÖSSZES 50,000 NYEREMÉNY JEGYZÉKE

A legnagyobb nyeremény legszerezendőbb esetben

1.000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizelendő	nyer.	Korona
1 jutalom	1	600000
1 nyer. á	1	400000
1 " "	1	200000
2 " "	2	100000
1 " "	1	90000
1 " "	1	80000
1 " "	1	70000
2 " "	2	60000
1 " "	1	40000
5 " "	5	30000
1 " "	1	25000
7 " "	7	20000
3 " "	3	15000
31 " "	31	10000
67 " "	67	5000
3 " "	3	3000
432 " "	432	2000
763 " "	763	1000
1238 " "	1238	500
90 " "	90	300
31700 " "	31700	200
3900 " "	3900	170
4900 " "	4900	130
50 " "	50	100
3900 " "	3900	80
2900 " "	2900	40

50,000 nyer. és jut. összegben **13.160,000**

Rendelőlevél levagandó. Török A. és Társa főelárusítók Budapest.

Kérek részemre.....I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget.....korona összegben) utánvételezni kérem)
) postautalvánnyal küldöm.) A nem tetsző törlendő.

Pontos cím.

Nyujtsunk kezét a szerencsének!

Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjeggyel!

Az egész világban a legnagyobb esélyekkel bíró magy. kir. szabad. osztálysorsjáték legközelebb újból megkezdődik.

100,000 sorsjegyre **50,000**

penznyeremény jut, tehát az oldaltálló nyereményjegyzék szerint a sorsjegyek felét penznyereménnyel húzzák ki és egy külföldi sorsjáték sem képes aránylag ily nagy nyereményeket felmutatni, mint a mi magyar osztálysorsjátékunk.

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

egy millió korona.

Egészben tizenhárom millió 160,000 korona lesz kihúzó és az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az eredeti sorsjegyek tervszerű árai az I-ső osztályhoz:

egy nyolczad (1/8) frt -- 75, vagyis 1.50 korona
egy negyed (1/4) " 1.50 " 3. " "
egy fél (1/2) " 3. " 6. " "
egy egész (1/1) " 6. " 12. " "

utánvét mellett vagy az összeg előzetes beküldése ellenében. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre

f. é. október hó 14-ig

körünk hozzánk beküldeni.

Török A. és Társa

bankház

Budapest, V., Váci-körut 4/a.

Fiókbankházak: IV., Muzeum-körut 11.
VI., Erzsébet-körut 54.

Sok és nagy nyereményt fizettünk már ki vevőinknek és pedig rövid idő alatt körülbelül három és fél millió koronát.

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz MOLL A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgöres és gyomorhív, rögzött székrekedés, májbántalom, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szereztek. — Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 Korona.

Hamisítások törvényileg fenyegetnek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg tünteti fel és „A Moll” felirattal van zárva. A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer közzvény, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertesebb népszerű. — Egy önezett eredeti üveg ára: 1 Korona 50 fillér.

Moll-féle gyermekszappan

A legfinomabb, egészen új módszer alapján készült gyermek- és hölgyzappan, a bőrnek racionális ápolására, gyermekek és felnőttek részére.

Ára 1 drb. 40 fillér, öt drb. 1 Kor. 80 fillér.

Minden egyes ilyen gyermekszappan a Moll-féle védjeggyel van ellátva.

FŐ-SZÉTKÜLDÉS:

MOLL A. gyógyszerész,

es. és kir. udvari színház által.

BÉCS: I., Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesítenek.

A raktdrabbak tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Főraktár Debreczenben:

Szent-Királyi Tivadar úrnál.

ANTAL VINCZÉNÉ

szabásztati és női ruha varroda terme.

DEBRECZEN, Csapó-utca 18. szám alatt (gyógyszertár udvar.)

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség becses tudomására hozni, miszerint a budapesti és bécsi tanulmányutamról, a hol is a női divat ágához tartozó szabászatban és annak előállításában kiképeztetésem nyertem, hazaérkeztem és annak önálló folytatását megkezdtem.

Ezen téren nyert bő tapasztalataim reményleni engedik azt, hogy

a női divat legkényesebb igényeinek,

melyek a budapesti, bécsi, valamint a párisidivatlapokban megjelennek, elvállalhatom, s oly darabok, mint zsakotok, felöltők, melyek műhelyemben fognak vezetésem mellett készíttetni.

Magamat a nagyérdemű hölgyközönség figyelmébe ajánlva, vagyok

Szabászat tanítására hölgyek felvételnek.

kiváló tisztelettel:

Antal Vinczéné.

Ne vásároljon Ön többé kész eczetet!

A kész eczet sok esetben megromlik az állástól, vagy rossz anyagból van előállítva, tehát éppen olyan iztelen, mint a milyen káros az egészségre. Készítse Ön az eczetjét saját maga a „Vinacet” eczet-eszenciából vízzel való egyszerű felhígítás után! Az ilyen Vinacet-eczet bakteriummentes és megromolhatatlan, a főzés által nem szenved, éppen olyan finom szaga, mint ize van és dacára ezen előnyeinek, olcsóbb, mint a készen vásárolt eczet (erőssége szerint 10—15 fillér literenként.)

Készletben van minden csemege-, drogua- és gyarmatáru-üzletben, ¼ literes üvegben 1 korona és 1 literes üvegben 3 koronáért.

Debreczenben kapható:

Csanak József és Tóth Kálmán kereskedésében.

Kizárólag hazai gyártmány.

A MAGYAR FÉM- ÉS LÁMPAÁRU-GYÁR

részvénytársaság gyári raktára

DEBRECZEN Piacz-utca és Simonffy-utca sarok.
Gyár: BUDAPEST-KÖBÁNYÁN.

Ajánlja gyártmányait:

Légszesz csillárok, asztali és függő lámpákat,

valamint

egyszerű lámpákat közönséges használatra.

BRONZE DISZTÁRGYAKAT,

állványok, íróasztali berendezések, gyertyatartókat stb.

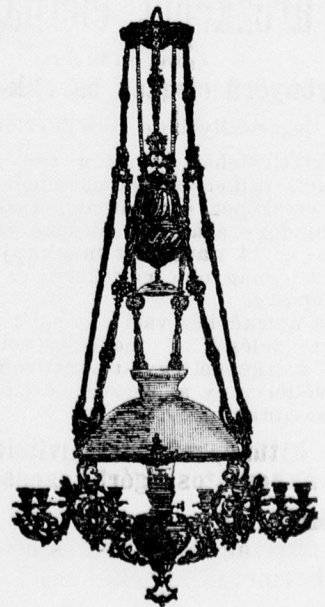
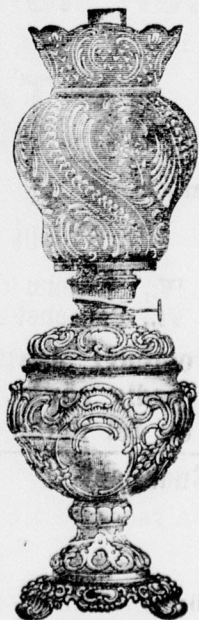
a legmérsékeltebb gyári árak mellett.

Ugyanítt kapható:

Valódi amerikai Petroleum „KIRÁLY-OLAJ”,

mely kizárólag e gyár számára gyártatik, tiszta, szagtalan és robbanhatatlan. Helyben minden mennyiség házhoz szállíttatik.

Kizárólag hazai gyártmány.

Kizárólag hazai gyártmány.

Kizárólag hazai gyártmány.

Nyomatott a „Csokonai”-nyomdában Debreczenben.